

Leldžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga

366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

VOL. XXXV. No. 92.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday),

GRUODŽIO (December), 5 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Sąjungininkai traukiasi

Gen. MacArthur'o specialus pranešimas

Gruodžio 2 d. gen. MacArthur pareiškė, kad yra prasidėjęs tarp komunistinės Kinijos ir Jungtinių Tautų nepaskelbtas karas. Priešo jėgos yra nepalyginamai didesnės, apie 600,000 karių. Jie apginkluoti moderniais ir gerais ginklais. Jis nežina, kuriuo būdu būtų galima frontą išlyginti. Jis paneigė kai-kieno daromus jam priekaištus, kad jis peržengęs iš aukščiau duotus jam įgaliojimus. Jis nerekomendavęs ir neprašęs leisti jam bombarduoti taikinius į šiaurę už Yalu upės ar iš viso Korėjos kare vartoti atominę bombą.

Vyr. Jungt. Tautų pajėgų vadas pareiškė, kad šiaurės Korėjos agresyvios jėgos buvo sunaikintos ir kad jo vadovybė pilnai savo misiją atliko. Kas dabar vyksta, yra naujas karas su nauju priešu.

Kinijos komunistai bombardavo Pyongyang

Gruodžio 2 d. trys komunistų lėktuvai bombardavo šiaurės Korėjos sostinę Pyongyang ir apie 16 divizijų veržėsi pietų kryptimi. 8-toji armija baigė 40 mylių pasitraukimą nuo Choungchon upės.

Gruodžio 3 d. Jungt. Tautų pajėgos traukėsi iš Pyonyang miesto. Sąjungininkai išsprogdino amunicijos sandėlius ir elektros įmones. Korėjos šiaurėje du Jungt. Valst. pulkai ir 1-ji divizija kovojo dėl kelio susijungti su 7-tosios pėstininkų divizijos daliniais, esančiais Hagaru srityje 5-tas ir 7-tas pulkas prasimušė pro dvi kinų divizijas. Apie 40 sąjungininkų lėktuvų visą dieną bombardavo raudonuosius.

Sąjungininkų aviacija veikia

Paskutiniai pranešimai sako, kad lėktuvais buvo išgabenta iš apsupimo Hagaru ir Chosin srityje sužeisti kariai. Jūros ir marinų lėktuvai atakavo masišką Kinijos komunistų pajėgų koncentraciją. Į šiaurę nuo Chosin užklupo 30 mylių Kinijos raudonųjų kolonų, judančių į Chosin sritį.

Paskutinių penkių dienų kovų bėgyje Chosin srityje buvo užmušta apie 6000 Kinijos komunistų dalinių.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Popiežius Pius XII per 10 mėnesių turėjo 645 privatinės audiencijas, 4,792 specialines, 236 nepaprastas ir 150 viešųjų bendrų. Per visą tą laiką priėmė 4 milijonus pilgrimų. Visi tie skaičiai sudaro rekordą popiežių istorijoje.

▲ Austrijos socialistų partija nesutinka, kad katalikų bažnyčioms ir vienuolijoms būtų gražinti nacių nusavinti turtai. Socialistai tvirtina, kad visi bažnytiniai turtai priklauso valstybei.

▲ JAV veteranų sąjunga įteikė prez. Trumanui memorandumą, kuriame reikalaujama komunistams nenusileisti. Ji siūlo griežčiau elgtis su Sovietų Rusija, kuri ir yra kaltininkė susidariusios padėties.

▲ Vakarų Berlyne buvo renkama miesto savivaldybė. Rinkimuose dalyvavo apie 90% turinčių teisę balsuoti. Komunistai buvo agitavę, kad žmonės boikotuotų rinkimus.

▲ Gen. J. Lawton Collins, JAV armijos vyriausiojo štabo viršininkas, yra išskridęs į Japoniją pasitarti su gen. MacArthuru.

▲ Sovietų Sąjungos armija rytinėje Vokietijoje yra pilnos parengties padėtyje. Yra pastebėtas įtartinas persigrupavimas, tačiau tikimasi, kad ji dar nepajudės.

▲ Čekijos komunistinė valdžia priteisė 25 metus sunkių darbų kalėjimo Olomouco vysk. Stanislavui Zela; kartu nuteisti dar 8 aukštieji katalikų dvasiškiai.

▲ Naujojo įstatymo šventas Raštas yra įrašytas į plokšteles (Record Book Society, New York) ir gali būti klausomas iš radijo arba televizijos aparatų.

▲ S. Kovalevas Maskvos laikraštyje "Bolševik" nusiskundžia, kad jaunuomenėje atgimsta tikėjimas. Jis taip pat širta, kad dauguma rusų vis dar tiki, jog buržuaziniuose kraštuose yra aukštesnė kultūra ir lengvesnis gyvenimas.

▲ Prez. Trumanas praėjusį šeštadienį dalyvavo Armijos - Laivyno metiniame football žaidime Philadelphiaje. Laivynas laimėjo.

▲ Dvidešimt devynios protestantų ir rytų ortodoksų bažnyčios susivienijo. Jos sudarė bendrą tarybą Cleveland, Ohio.

Šioje vietoje, prie Hyesanjin, amerikiečiai pirmą kartą priėjo Korėjos ir Mandžurijos sieną ir čia įbedė vėliavę. Dabar tie amerikiečių daliniai yra atkirsti kinų masės, o visa amerikiečių kariuomenė traukiasi į 38 paralelę.

GRAŽINTI PABALTIJAI NEPRIKLAUSOMYBĘ!

New Yorkas. — Latvijos tautos šventę pasakojant kalboje Respublikonų partijos atstovas (Missouri vltst.) Armstrong tvirtino, kad Rooseveltas yra leidęs Sovietų Sąjungai užimti Pabaltijo valstybes, bijodamas, kad Stalinas nepadarėtų separatinės tautos su Hitleriu. Stalinas, atsilpygindamas Rooseveltui už leidimą užimti Latviją, Estiją ir Lietuvą, sutiko paleisti Kominformą ir sustabdyti Amerikos Komunistų partijos revoliucinę veiklą. Šios Latvijos Nepriklausomybės šventės metu apie 1200 latvių, lietuvių ir estų organizacijų atstovų buvo priimta rezoliucija, prašanti prezidentą Trumaną ir Amerikos Kongresą padaryti

iš jų pusės kas tik galima, kad greičiau būtų atstatyta Pabaltijo kraštų Nepriklausomybė. (II Momento 20. XI.).

Herojus pabėgo iš Sov. "rojaus"

Paryžius. — Valentinas Gonzales, kuris Ispanijos pilietinio karo metu buvo pasiskelbęs vadu, prancūzų socialistų laikraštyje "Le Populaire" pradeda spausdinti savo prisiminimus iš Rusijos. Šis ispanų komunistų vadas pasibaičius Ispanijos vidaus karui, Maskvoje buvo sutiktas kaip herojus. Vėliau jis buvo deportuotas į Sibirą, iš kur pabėgo, kad galėtų pasauliui pasakyti tiesą apie sovietų pragarą.

DARBININKAI SMERKIA KOMUNIZMĄ

Ottawa. — Neseniai čia įvyko gausus suvažiavimas, atstovavęs 350,000 darbininkų iš visos Kanados. Darbininkų atstovai labai griežtai pasisakė prieš komunizmą, kuris spraudžiasi į darbininkų masės su melagingais ir apgaulingais šūkiais. Priimtoje rezoliucijoje nurodoma:

"Komunizmas visiems žada laisvę, tuo tarpu jis remiasi diktatūra, slapta policija ir vergiško darbo stovyklomis. Komunizmas žada darbininkams duoti žemę ir lygybę, tuo tarpu atneša ekonominį skurdą ir ant

darbininkų pečių užkrauna veltėdžių biurokratus, slaptus agentus ir visą karinio pasiruošimo našta. Komunizmas sakosi kovojąs su darbininkų eksploatacija (išnaudėjimu), bet jis remiasi dar didesne ir žiauresne darbo žmonių eksploatacija. Komunizmas pasisako už spaudos laisvę, bet jis kalėjimus pripildo politinių kalinių, kurie su juo nesutinka. Komunizmas pagaliau skelbia religinę laisvę, tuo tarpu jis persekioja kunigus bei tikinčiuosius ir vietoje Dievo stato Stalino".

Prisimink Kalėdose Kristų

Pittsburgh, Pa. — Krikščionių motinų draugija, vadovaujama kun. Bertin Roll, kapucino, ėmėsi gyvos propagandos prieš Kalėdų švenčių supagominimą. Atspausdinta tūkstančiai plakatų, paskleistų mieste, su užrašu: "Prisimink Kristų per Kalėdas". Plakatuose patariama prie Kalėdų eglaitės turėti bent prakartėlę su Kristumi Kūdikiu. Ši akcija pradėta dėl to, kad Kalėdų šventės visokių bizniierių paverčiamos tikrai kažkokia muge - fėrais pinigams uždirbti. Žmonių dėmesys visiškai nukreipiamas nuo pagrindinės minties, kad Kalėdos pirmiausia yra Kristaus gimimo šventė.

Sustabdyti gumos siuntimą

Washington, D. C. — Naujos komercijos departamento taisyklės sulauko visos strateginės medžiagos ir raudonąją Kiniją. Senatorius O'Connor pareikalavo sustabdyti ir senos gumos siuntimą.

Šalin iš Korėjos

New York — Jungt. Valstybių delegacija reikalauja, kad Jungtinės Tautos tuojau svarstyti įteiktą rezoliuciją, kad Kinijos raudonieji pasitrauktų iš Korėjos. Šią JAV rezoliuciją JT saugumo taryboje sovietų Rusija vetavo.

• Egiptas vis labiau spiria, kad anglai pasitrauktų iš Suezio kanalo.

Nepaskelbtas karas

Nors Jungt. Tautų kariai savo misiją Korėjoje atliko ir šiaurės Korėjos komunistų agresiją, kad ir stipriai remiamą iš išorės, sužlugdė, tačiau tikrieji šios agresijos iniciatoriai nenusileido ir pastatė Jungt. Tautas prieš naują agresijos pavojų. McArthuras pareiškė, kad tuo yra pradėtas nepaskelbtas pasaulinis karas.

PREZIDENTO PAREIŠKIMAS

Washington. — Krizis Korėjos fronte, įvykęs dėl Kinijos komunistų masiško įsijungimo į kovą prieš Jungt. Tautas, privertė prezidentą Trumaną padaryti naujus šiuo reikalu pareiškimus. Prezidentas pareiškė, kad dėl "tautų saugumo ir išlikimo" teks vartoti atominę bombą ir kiti efektingi ginklai, jeigu reikės pavojui pašalinti. Šie jo žodžiai buvo spaudos išpūsti, kad gali būti pavartota prieš Kinijos komunistus Korėjoje baisusis ginklas — atominė bomba. Tačiau prezidentas tuo pačiu laiku pridūrė, kad ne vien nuo jo priklausys pavartojimas atominės bombos.

NEBUS ATSIŠAKYTA NUO JUNG. TAUTŲ MISIJOS KOREJOJE

Prezidentas rušcia veido išraiška perskaitęs sąrašą priemonių, kurios siūlomos augančiam karo pavojui Korėjoje pašalinti, pareiškė, kad Jungt. Tautos nuo savo misijos Korėjoje neatsisakys. Reikalavo, kad tenai būtų stiprinama Jungt. Valstybių ir kitų tautų armijos. Taip priminė, kad dabar yra reikalingas didesnis negu bet kada įsteigti Europos karių pajėgų vieną vadovybę. Jeigu agresija pasisuktų Azijoje, ji greitai persimstų į Europą ir apimtų ten dar esančias tautas. Todėl prezidentas šį žygį pavadinė kova dėl "tautos saugumo ir išlikimo".

Jis pažymėjo, kad Kinijos komunistų vadai ir Sovietų Rusija privertė kinų tautą kariauti Korėjoje prieš jos pačios norą. Pareiškė viltį, kad kinų tauta pagaliau susipras ir atsisakys tarnauti Rusijos kolonialinės politikos tikslams Azijoje.

TRUMANO PAREIŠKIMAS UŽALIARMAVO LONDONĄ IR PARYŽIŲ

Trumano pagrasinimas atominė bomba sukėlė ant kojų Londoną ir Paryžių, kur labai bijomasi, kad Jungt. Valstybės neįsiveltų į karą Tolimuosiuose Rytuose. Kaip britai, taip ir prancūzai yra vienos nuomonės ir deda visas pastangas Jungt. Valstybės nuo karo Tolimuose Rytuose atitraukti. Mat, bijosi, kad dar neapginkluota Europa nebūtų viena palikta savo likimui prieš sovietų agresiją. Šias brūtų ir prancūzų pastangas, be abėjo, remia ir kitos Europos valstybės.

BRITŲ PREMIERAS WASHINGTONE

Britų premieras Attlee tuo pačiu reikalu padarė pareiškimą žemuosiuose parlamento rūmuose, pasisakydamas prieš atominės bombos vartojimą Korėjos fronte, kolei visi kovojantieji Korėjoje Jungt. Tautų nariai nebus tuo reikalu pasitarę ir pareiškė, kad jis tuojau išskrenda Washingtonan aptarti padėčiai Korėjoje su prezidentu Trumanu. Tuo pačiu laiku daugiau kaip 150 darbo partijos atstovų įteikė premieriui Attlee laišką, kuriuo buvo duota jam suprasti, kad jie reikalaus atsaukti iš Korėjos visus britų karius, jeigu bus leista MacArthur'ui vartoti atominę bombą. Attlee žygis į Washingtoną buvo sutiktas su dideliu entuziazmu. Tam žygiui pritarė ir konservatorių vadas Winston Churchill'is.

Attlee, pasitaręs su Prancūzijos premieru Rene Plevien ir užsienio ministru Robertu Schumanu, jau atskrido į Washingtoną ir pradėjo pasitarimus.

PASIUNTINIAI IŠVYKO IŠ MASKVOS

Maskva. — Tarptautinė JAV ambasadorius, išskrido gruodžio mėn. 4 d. vieno mėnesio "atostogoms". Apie tai paskelbė Maskvos laikraščiai "Izvestija" ir "Pravda".

Diplomatiniuose sluoksniuose aiškinama, kad tuo būdu britai ir amerikiečiai pareiškė netiesioginį protestą dėl Sovietų "neaprežtam laikui", o Sąjungos politikos Korė-
admirolas Alon G. Kirk, joje.

Kinų delegacijos vadovas Wu Hsiu - Chuan (kairėje) New Yorko aerodrome susutinka su savo "draugais": Jokūbu Maliku (kairėje) ir sovietinės Lenkijos atstovu Julijum Katz-Suchy (viduryje).

Kazys Verzikas

Prancūzija tarp baimės ir pagundos

Cicero, Illinois. — Prancūzija po paskutiniojo karo nebuvo garsi valstybė. Apie ją dažniausia buvo užsimenama, kaip apie koki garbingą ligonį, kuris praeityje yra daug nusipelnęs, todėl vertas paramos ir pagalbos. Amerika davė Prancūzijai daug pinigų, stiprindama ją kariškai ir gelbėdama nuo komunizmo, kuris Prancūzijos viduje suspėjo susukti stiprokus lizdelius. Maskva per tuos lizdelius nuolat paraližuoja Prancūzijos gyvenimą ir pastoja kelią jos nepriklausomai politikai.

Bet štai Prancūzija staigiai labai pragarsėjo. Pragarsėjo gan neigiamai. Prancūzija, bent laikinai, smarkiai sutrukdė priešsovietinio fronto organizavimą. Sutrukdė pačiu blogiausiu laiku, pačiu skubiausiu momentu. Kas gi čia dabar atsitiko?

Atsitiko toks dalykas. Prancūzija labai bijo Sovietų, bet nemažiau, jei ne daugiau, bijo ir vokiečių. Bijoti ginkluotų vokiečių. Prancūzija vis dar yra kolonialinė imperija. Turi kolonijas ir Afrikoje ir Azijoje. Sovietai, per savo raudonusius pagalbininkus jau krapšto Prancūziją iš vienu (Indokinija), pradės krapštyti ir iš kitur (Afrikos). Vadinasi, Sovietai spaudžia Prancūziją iš oro pusės.

Bet Sovietai gundo Prancūziją ir iš vidaus. Girdi, jums vokiečiai labiau pavojingi negu mes. Juk vokiečiai jus nuolat ir nuolat užpuola ir nugali. Jie gi yra jūsų pašonėje. Priešintikės jų apginklavimui. Bus gerai ir jums ir mums. O be to mes sumažinsime spaudimą ir jūsų kolonijas ir Azijoje ir Afrikoje. Atseit, be didelio vargo jūs išspresite ir kolonijų apsaugos klausimą ir nebus pavojaus iš vokiečių. Pagunda yra iš tikrųjų labai didelė.

Bet gi Prancūzija gerai mato kitą medalio pusę. Sovietai jau apginklavo vokiečius savo zonoje. Ir nuolat vis dar ginkluoja. Kokiam tikslui jie tai daro? Pulti vakarų Vokietiją, kuri Sovietų nuomone turėtų likti beginklė. Labai patogus dalykas. O kai Sovietai bus Prancūzijos pasienyje, jie jau nebeklaus patarimo, ką jiems toliau daryti. O dėl Prancūzų kolonijų? Jas užims ne Sovietai bet jų padėjėjai. Ir bus Sovietai vėl nekalti. Tai gi, ir pagunda ir striokas.

■ Korėjoje JAV kareivių žuvo 10 kartų daugiau negu pirmame pasauliniame kare per tiek pat laiko.

■ Senatorius Lodge ragina, kad Kinijos nacionalistų 500,000 kareivių būtų pasiųsti į Korėją padėti Jungtinių Tautų ginkluotoms jėgoms. Jis taip pat ragina sudaryti "laisvės divizijas" iš kitataučių savanorių.

■ Senatorius McCarthy (R. Wis.) pareiškė prez. Trumanui, kad Kongresas turėtų jį tuojau apkaltinti už tai, kad neleidžia kiniečių nacionalistams kovoti Korėjoje. Jis sakė, kad esanti "išdavystė".

■ Henry Wallace, siūlo JAV agituoti Kinijos liaudį, kad priverstų savo vadus nusikreipti nuo bolševikų, kurie siekia sušilpinti JAV ir Kiniją.

POLITINIS VALYMAS LATVIJOJE

Italų Katalikų Akcijos dienraštis "Il Quotidiano" lapkričio mėn. 15 d. laidojo paduoda žinią iš Stockholmo apie politinį valymą Pabaltijy. Po pavasarį vykusių valymų Estijoje nuo rugsėjo mėn. pradėta valymo akcija ir Latvijoje. Iki šiol iš savo pareigų atleisti: ministeris pirm. Sergej Nikolajevič Gulanicki, liepos mėn. apdovanotas Lenino ordinu, o dabar apkaltintas "upių navigacijos organizavimo klaidomis". Be to, vienas po kito buvo pakeisti švietimo ministeris Karlis Stradine, užsienio reikalų ministeris Peteris Valeskalns ir miškų ministeris Sakks, pakeistas Artėmievu.

Atrodo, kad šie valymai plečias ir palies latvių intelektualus. Tam spėjimui duoda pagrindo latvių komunistų partijos organe paskutiniu metu pasirodęs aštrus straipsnis, parašytas vieno partijos sekretorių. Straipsnyje pasmerkiamas "krašte pasireikšiančios nacionalistinės tendencijos" ir apkaltinamos įvairios meno, kultūros ir mokslo veikiančios institucijos bei asmenybės. Tarp kitų apkaltinta ir Rygos mokslių akademija.

Komunistai nuteisė 9 kunigus

Praga. — Komunistinis teismas nuteisė 9 katalikų kunigus nuo 10 metų iki gyvos galvos kalėjimu ir piniginiams bausmėms nuo 10,000 iki 150,000 kronų (\$200 iki \$3,000). Teismas nusprendė, kad visi devyni — vyskupas, du vienuoliai ir šeši kiti kunigai — pasidavę Vatikano ir Amerikos imperializmo sąmokslui prieš Čekoslovakijos valdžią.

Vatikano laikraštis "L'Osservatore Romano" rašo, kad nuteistieji tikinčiųjų akyse yra kankiniai. Jie nuteisti už tai, kad laikėsi Dievo įsakymų. Neoficialūs Vatikano šaltiniai nurodo, kad už geležinės uždangos nuo antrojo pasaulinio karo pradžios nužudyta, įkalinta arba deportuota daugiau kaip 13,000 kunigų.

Komunistai nepravedė nė vieno atstovo

Frankfurtas, Vokietija. — Neseniai įvykusiame rinkimuose Vokietijoje i Hesse ir Wuerttemberg - Baden valstybių parlamentus komunistai nepravedė nė vieno savo atstovo. Prieš rinkimus turėjo tu kraštų atstovybėse 10 savo atstovų. Tuo būdu buvo suduotas skaudus smūgis vokiečių komunistų partijai, nežiūrint gausiai piltų iš Maskvos pinigų komunistų rinkiminei kompanijai praversti. Daugumą laimėjo socialdemokratai.

IRO globos naujus pabėgėlius

Ženeva. — Paskutiniu laiku Tarptautinės Pabėgėlių Organizacijos (IRO) paskelbtas nutarimas, kad bus globojami ir nauji pabėgėliai iš anapus geležinės uždangos, buvo sutiktas su dideliu pasitenkinimu. Pagal jį gaus minimalinę globą nauji tūkstančiai žmonių, kuriems pavyko pasprukti iš sovietų tiranijos. IRO statistikos skelbia, kad nuo 1949 m. spalio mėn. 15 d. iki 1950 spalio mėn. 15 d. į Vakarų yra atbėgę mažiausia 55 tūkstančiai naujų pabėgėlių. Suprantama, kad šis skaičius nesuma visų atbėgusiųjų, nes nemaža dalis jų vengė registruotis, bijodami gražinimo.

Mokslininkas apie komunizmą

Bern. — Evangelikų teologas Dr. Liebe, buvęs Berlyno universiteto profesorius, kuris sugrįžęs iš Šveicariją vadovavo "Šveicarių - Sovietų Draugystės" Sąjungai, paskutiniu laiku išsižadėjo komunizmo. "Komunistinė santvarka", pareiškė jis, yra mokslo bei kultūros kapinynas, ji yra tikros socialinės pažangos ir taikos stabdis. Komunizmas pavergia ir jį išnaudoja pačiais žiauriausiais metodais".

N. Anglijos Apskričio suvažiavimas

Š. m. gruodžio 10 d. 2 val. p. p. Nekalto Prasidėjimo par. svetainėje Cambridge, Mass., įvyksta ALRK Federacijos N. Anglijos apskrities suvažiavimas. Visi skyriai ir katalikų organizacijos prašomos prisijusti atstovus. Yra svarbių reikalų aptarti. Bus renkama valdyba. Valdyba kviečia kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Dv. vad. kun. J. Vaitiekūnas
Pirmininkas A. Daukantas
Rastininkas B. Jakutis

BUDIONOVAS REVIZUOJA

Nors pagal bolševikų raštus darbininko išnaudojimas Sovietuose panaikintas, bet praktikoje jis ten daugiau išnaudojamas, nei kuriam kapitalistiniame krašte. Nežiūrint NKVD ir profsąjungų teroro, neiškęsdami darbininkai kelia savo balsą dėl sulaikomo atlyginimo už darbą. Anot "Tiesos" (1950. 9. 5). Varėnos rajono pramonės kombinate ne tik menką gamybą, bet ir darbininkams atlyginimas neišmokamas. Darbininkai pasiskundė vietinės pramonės ministerijai: "Galvojome miltų patikrins skundą, susipažins su visu reikalu, padės atitaisyti klaidas ir padarys netvarkai galą". Ministerija atsilaikė darbo ir uždario skyriaus inžinierių drg. I. Budionovą. Dėl jo "Tiesa" rašo:

"I. Budionovas, nepasitaręs nei su pirmine partine organizacija, nei su profsąjunginiu komitetu, sušaukė visus darbininkus į pasitarimą. Pačioje kalbos pradžioje I. Budionovas prisistatė darbininkams esąs "ypatingai svarbus" ministerijos atstovas. Tuoj pat šis "ypatingai svarbus" atstovas šoko kaltinti darbininkus, kam jie, girdi, rašė ministerijai skundą. Supratome, kad atstovas pamiršo, jog jį atsiuntė tarybinė ministerija, kad atvažiuotų patikrinti tarybinių darbininkų skundą. Supratome, kad pas mus atvyko grubus kritikos užgniaujėjas". Toliau rašoma, kad Budionovas, susitikęs kombinate buhalterį Prikotiską, su pastaroju ir tikrins darbininkų skundą prie stikliuko. Veltui darbininkai šaukias vietinės pramonės ministerio drg. Kalugino užtarimo. Varnas varni akies nekerta. Negi rusas rusą dėl kažkokio ten lietuvių darbininkų skundo spaus.

VENGRIJOJE NERAMUMAI DĖL MAISTO

Viena. — Iš Austrijos pranešama, kad komunistų valdomoje Vengrijoje kilusi panika ir riaušės dėl stokos maisto. Žmonės yra apgule maisto krautuvės, o policija sklaido ir areštuoja. Negalima visai gauti miltų, kiaušinių, cukraus ir bulvių. Labiausia žmonės sujaudino stoka bulvių prieš žiemą. Jas turėjo atvežti iš Vokietijos, bet traukinių transportai kažkur užkliuvo.

Taip pat žmonės nebeauga žiemai anglies kurui. Valdžia kaltina ir areštuoja angliakarius, kad jie neprikas reikiamos normos. Vietomis įvyko susirėmimai su policija, nes

MELDESI UŽ PERSEKIOJAMUS

Vatikanas. — Šiandien šv. Petro bazilikoje, dalyvaujant pačiam šv. Tėvui, buvo laikomos iškilmingos šv. Mišios graikų - bizantiečių apeigomis. Jas celebravo Malkitų Patriarchas Massimas IV Saigh, asistuojant 12 Rytų apeigų arkivyskupų, vyskupų ir arkimandritų. Šios iškilmingos Mišios buvo aukojamos ypatingai už tikėjimo brolius, kenčiančius komunistų persekiojimą. Pamaldos buvo transliuojamos per Vatikano ir per Italų radiją.

Sekmadienį, t. y. gruodžio 3 toje pat bazilikoje atlaikytos iškilmingos šv. Mišios Vakarų apeigomis už anapus geležinės uždangos persekiojamus tautas. Persekiojamus savo brolius prie altoriaus at-

Nukrypo aukštosios mokyklos

TASS paskelbė apie SS aukštųjų mokyklų pagrindinį pertvarkymą, kuris buvęs reikalingas atlikti drg. Stalino patvarkymu, nes jo "iškeltojos stambios klaidos ir neleistini administravimo metodai" kalbos moksle pasireiškė ir mūsų mokslo įstaigų darbe. Drg. I. V. Stalino nurodymai tapo praktiška programa kalbos mokslui toliau išvystyti ir lingvistinių disciplinų dėstymui pertvarkyti. Esą paruoštos naujos programos universitetų ir pedagoginių institutų kalbotyros ir istorijos literatūros kursams. Taip pat iš pagrindų pertvarkytos žmogaus bei gyvulių anatomijos biologijos, fiziologijos programos. Ta proga buvo nušalinta iš pareigų, suimta ir deportuota eilė mokslininkų, nukrypusių nuo linijos. Jie apkaltinti jaunimo klaidinimu ir sabotazu".

Varpų rinkimo brigados

"TIESA" (1950. 9. 1.) rašo apie varpų rinkimo brigadų reikalingumą. Duonos stigdami kolchozinkai nedarbo metu eina į nuvalyto derliaus laukus ir renka dar likusias varpas savo maistui. Komunistai paleido agitatorius, kad kolchozinkus įtikintų, jog varpas jie rinkti nedarbo metu tai gali, bet jas turi atiduoti valstybei, nes jos kolchozo nuosavybė. Bolševikai apskaitė, kad "Jei rugienoje viename kvadratiname metre pasilikis bent penkios varpos, tai iš kiekvieno hektaro kolūkis gaus apie pusantro pūdo grūdų mažiau, negu užderėjo". ("Tiesa" Nr. 207). Vilkijos rajone varpoms rinkti buvo išvartyti seneliai ir vaikai. Kas tuo būdu surinktas varpas nori sau pasilaikyti, yra smarkiai baudžiamas.

"Dvynukai" — Stalinas ir S. Korėjos premieras Kim Il Sung. Šitokie paveikslai pilna Korėja. Stalinas visada esti pirmoje vietoje — jis juk svarbesnis "bosas" už patį S. Korėjos premierą. Taip yra visose satelinėse valstybėse.

J. Tauras

KĄ REIŠKIA KOLŪKIS?

Jonas: Vokiečių okupacijos metu man teko išsikalbėti su vienu rusų kareiviu, atbėgusiu pas vokiečius į belaisvę. Man buvo įdomu su juo pasikalbėti, nes jis buvo Rusijos kolchozinkas. Žinot, ką jis man pasakė? Gi štai ką: "Mes, kolchozinkai išsiverčiam tik vagyste". Aš nustebeu. Tada jis man plačiai išdėstė, kaip jie vagia kolchozuose. Vagia ir vagia, kur tik ką nugriebia. Ir sako, jei nevogtų, tai negalėtų apsiginti nuo bado. Ir vagia jie visi. Už vagystę valdžia labai baudžia, bet greit juos pagauna, nes rusų kolchozinkai labai gerai išmoko vogti.

Kazimieras: Tai lietuviams bus dabar prasta. Lietuviai nemoka vogti.

Petras: Na, rusai greit išmokys. Aš jau daug kartų skaičiau laikraščius, kaip dabar Lietuvoj patys komisarijai vagia.

Jonas: Tai matot, koks gyvenimas bolševikų kolchozuose. Jie kolchozus Lietuvoj vadina kolūkiais, o baudžiauninkus — kalūkiečiais. Mūsų spauda neturėtų priimti tų bolševikinių pavadinimų. Vadinkime taip, kaip yra iš tikrųjų: tai yra sovietiški dyra ir jų baudžiauninkai. Ūkininkų Lietuvoje dabar jau nebėra.

Kazimierai: Man pasakojo, kad Lietuvoje žmonės tuos rusiškus dvarus vadina ne kolūkiais, bet kuolūkiais. Ką tai reiškia?

Jonas: Tai reiškia, kad bolševikai ūkininkus valdo kuolu. Bet yra ir kitas aiškinimas. Ten žmonės sako, kol buvo ūkis laisvas, tol buvo ir duonos. Laisvoje Lietuvoje jos netrūko, ir vogti nereikėjo.

Petras: O kiek buvo ūkininkų laisvoje Lietuvoj?

Jonas: Laisvoje Lietuvoj buvo 287,380 ūkininkų. Tiek buvo suskaičiuota 1930 m. per visuotinę žemės ūkio surašymą. Vėliau ūkininkų skaičius dar padidėjo, o prijungus dalį Vilniaus krašto — vėl padidėjo. Bolševikams užgrobian Lietuvą buvo virš 300,000 ūkininkų.

Kazimieras: O kiek dabar bolševikai dvarų sulipdė?

Jonas: To negaliu pasakyti, nes neturiu tikrų žinių. Ant ra, šiemet bolševikai Lietuvoje pradėjo daryti dar vieną pertvarkymą. Iš kelių dvarų padaro vieną labai didelį dvarą.

Petras: Kam jie tai daro?

Jonas: Jiems bus lengviau baudžiauninkus valdyti. Juk vieną didelį kalėjimą yra lengviau prižiūrėti negu penkis mažus. O ir pats pertvarkymas jiems naudingas: viską verčia, traisko ir plėšia. Prisipieštą Lietuvą turta gabena į Rusiją.

Lincoln

Mercury

Tel. 8-1340

Pirm Pirkiant Karą, Atsilankyk Pas Mus.

Atidaryta Vakara.

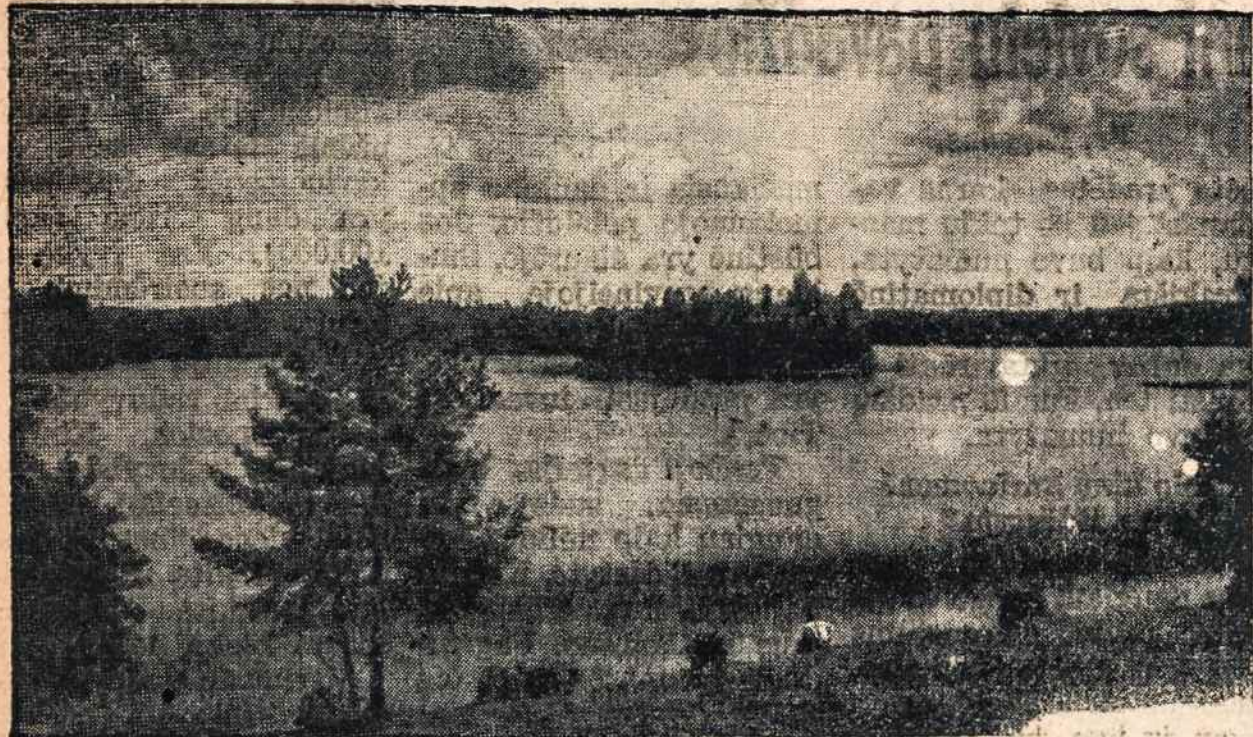
MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St.,
Brockton, Mass.

WE CARRY A COMPLETE LINE OF FARM NEEDS

Farmall Tractors
McCormick - Deering Farm Machines
International Trucks, Parts & Service
Refrigerators & Home Freezers
Good Used Trucks and Used Farm Machinery

MCCARTHY EQUIPMENT COMPANY

1740 MAIN ST., BROCKTON, MASS.
Tels. 6385 — 8-0771

Gruodžio mėnesio kaimėnis. Kuados čia, prie ežerų ir upių, stovyklavavo Lietuvos skautai.

Lietuvių skautijos ateitis

DR. J. PRUNSKIS

Pasikalbėjimas su Lietuvos skautijos kūrėju
vyr. skautininku Petru Jurgėla apie
skautijos problemas

Aukštai vertindamas skautystę, matau reikimą paskelbti šį pasikalbėjimą su Lietuvos skautijos kūrėju - pirmūnu vyr. skautininku Petru Jurgėla, kuris teikėsi atsakyti į eilę rūpimų klausimų.

— Brangus skautininke, kaip tamsta vertini skautystę?

— Skautystę laikau sėkmingiausia jaunuomenės auklėjimo sistema, kuriai lygios nėra. Jos įtakoje vaikai (nuo 8 mt. amž.) nuolat ir nuosekliai pratinami būti vis geresniais, daugiau žinoti, mokėti ir pajęgti. Nuolat keliamas jų smalsumas ir noras įgyti ko daugiau skauto žinių ir praktikos. Tos žinios ir mokėjimai daug ką gera padaryti pirmiausia teikia naudą pačiam vaikui bei jaunui, kad jis nebūtų nemokšas, netikša ir našta kitiems. Kartu tai visa kreipiamą ir kitų (tėvų, artimųjų, visuomenės, krašto, tautos) naudai. Tokia skautinamojo jaunuolio nauda sau ir kitiems ilgainiui didėja sulig jo amžium ir patyrimais. Nuo vaikystės įkvėpimas ir ugdomas pareigumas ir ištikimybė dešimčiai skauto dėsnių, kurie apibrėžia idealų žmogų — skautą. Skauto mokslo, lavinimo, veiklos ir gyvenimo tikslas — ne tik būti ištikimam, bet ir veikliai tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. O kai toks savo dvasia bei dorove idealus ir tiek daug gera mokas — galis žmogus tarnauti tokioms kilniausioms idėjoms, jis yra skaisti asmenybė.

Jaunas karys korėjietis seka komunistų partizanais.

Tokia asmenybė yra pilnutinė ir, be to, nuolat siekia tobulumo. Kadangi skauto dvasia, protas ir kūnas nuolat lavinami šia kryptimi, dėl to skautybė apima pilnutinį žmogaus auklėjimą. Ji savo tikslo siekia planingai, darniai ir patraukliai. Skautystė naudoja šias priemones: skautiški ir sporto žaidimai, bendraamžių vadovų pašnekesiai apie skauto idealus, dorą, garbę, pareigas, jų reikalingumą ir p., dvasios vadovų (kunigų) ir skautininkų pašnekesiai ir paskaitos, skauto patyrimo laisvųjų programos, įvairios specialybės, drausmė, rikiuotė, išsilavinimas, iškylos, savaiminis gyvenimas stovyklose, auklėjamojo pobūdžio pramogos prie skautiškojo laužo, uniforma, garbingi ženklai ir tt. Tai visa taip įdomiai supinta bei susiję, miela, įspūdinga, gyva ir graži, kad sudaro maloniausią vaiko - jaunuolio gyvenimo bei veiklumo aplinką ir kartu tarnauja galinčiausiu dvasiniu magnetu. Todėl skautystė yra sėkmingiausia pilnutinio auklėjimo sistema.

— Kokios vilties galime turėti iš lietuvių skautų ir skautų?

— Jau turint tokią galingą priemonę skaisčioms asmenybės ugdymui, būtų nuodėmė ją nesinaudoti! Mums lietuviams ji nėra naujas dalykas. Mūsų tauta jau išbandė skautystę, kurioje turi didelio patyrimo. Tūkstančiai lietuvių vyrų, moterų ir jaunuolių yra buvę skautais-mis. Jei tik 1000 iš jų įsipareigoję priauklėti po 25 skautus-es, išėję Lietuvai susilauktų 25.000 sąmoningų ir savo Bažnyčiai ištikimų krikščionių, gabių, daug gera daryti mokančių ir veržlių lietuvių patriotų, parengtų tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Dabar miela daktarų paklausi: ar tokių jėgų reikia mūsų tautai, ypač šiais laikais?

— Tai kilnūs norai ir šviesios viltys. Tokio jaudinančio pareiškimo akivaizdoje noriu paklausti, ką dabar tamsta darai skautystės srityje?

— Ne tik dabar, bet vieną 3 metų darbą užbaigiau. Parašiau plačią skautiškojo lietuvių sąjūdžio apžvalgą "Lietuvių skautija". Šis veikalas paklūs mūsų jaunimui daugybę faktų, minčių ir akstinių, kurie vers jį susikaupti ir giliai pagalvoti apie mūsų tautos būvį ir ateitį. Tokių veiksmų

rinkinyt turės sukurti tą Lietuvos jaunimą, kuris Tėvyneje arba tremty jautėsi laimingas prie skautiškojo laužo. Deja, per daug LSS narių ir net skautininkų staiga "nuskautėjo" — dingio pasaulinėje pabiroje. Veikalo tikslas — įvairiais motyvais išaiškinti ir priminti tą jų visų skautišką įsipareigojimą Rūtos ir Lėlijos vėliavų šešėliuose ir prie skautiškojo laužo liepsnų. Stengiamasi ko stipriau sukrėsti jų visų sąžinę ir sukelti ryžtą didiems darbams išeivijoje. Siūloma eilė uždavinių pagal kitų skautininkų-kūrimintis ir autoriaus polėkius.

— Kodėl veikalui duotas vardas "Lietuvių skautija", o ne "LSS istorija" ar panašiai?

— Pradžioje veikė skautų, skautėlių ir jūros skautų draugovės. Po to atsirado vilkiukai ir paukštytės, skautai vyčiai, oro skautai ir akademini skautų-čių sąjūdis. Knygoje nušviesta kaip jie veikė, ko siekė, ką gera padarė ir kokios naudos suteikė Lietuvai. Tėvyneje šį platų sk. sąjūdį apėmė Lietuvos Sk. S-ga, tremty Lietuvių Sk. S-ga, o dabar Pasaulio Lietuvių Sk. S-ga. Bet lietuvių skautų-čių būta ir už laisvos Lietuvos sienų — už LSS ribų. Todėl taip plačiai veikusi lietuvių skautija reikalauja ir atitinkamo apžvalgos pavadinimo, neapsiribojant vienos kurios org-jos plotmėje. Kadangi knyga skiriama lietuvių skautijai ir kalbama apie jos gyvavimą, vergus, kliūtis, sunkumus, pastangas ir nuopelnus, — jai duodama daug gilių minčių, kurias išreiškė žymūs lietuvių tautos vadovai, auklėtojai, veikėjai ir lietuvių skautai-es. Surinkta nemaža tokių tikrų dvasinių perlų. Su dideliu pasigėrėjimu pabėriau tuos lietuviškuosius minties perlus per visą veiklą. Esu tikras, jog net kitų tautų skautai galės pavydėti mūsų skautijai tos lietuviškosios išminties, tautinės romantikos, žmoniško taurumo ir žodžių įmantrumo, ypač vertinant skautystę. Giliu mano įsitikinimu, per 3 dešimtmečius lietuviškoji skautystė tiek pakilo, subrendo ir patobulėjo, kad net pralenktų pačios skautystės išradėjus. Tad veikale yra apie ką kalbėti ir yra kas parodyti bei įrodyti.

— Atrodo, jog tai ne tik lietuvių skautijos istorija, bet ir skautystės studija?

— Taip. Skautijos įsipareigojimus, darbus ir žygius lydi to viso įvertinimas. Nušviesta, kaip į tai visa įvairiais atvejais žiūrėjo visuomenė, spauda, dvasininkai, mokykla, kariuomenės vadovybė, krašto vyriausybė ir net kitos tautos. Dėl to šie istoriniai metai menys nebus sausas protokolai. Savo pobūdžiu tai bus

Argentinos lietuviai

Prieš kurį laiką vieno Amerikos lietuviškojo kultūrinio sambūrio buvau paprašytas informacijai parašyti platesnę ir, kiek galima, tikslesnę Argentinos lietuvių apžvalgą. Tai nėra taip lengva, kaip iš karto gali atrodyti, nes jaunoje kolonijoje surinkti žinias apie daugelį dalykų, pvz., kada pirmieji lietuviai čia atkeliavo, kiek iš viso jų yra buvę, beveik neįmanoma. Sunku taip pat nustatyti tikslų lietuvių Argentinoje skaičių. Pavartius anksčiau lietuvių laikraščius, tenka pastebėti, kad jų paduodamos žinios yra labai perdėtos ir žymiai prieštarauja net tu pačių laikraščių skiltyse. Pastaruoju metu jau kėlė kartų pasirodžiusios žinios Amerikos laikraščiuose apie tą tolimą ir mažai žinomą lietuvių koloniją dažnai buvo toli nuo tikrovės.

Prieš keletą dienų pakliuvęs į rankas "Lietuvių Kelio" 27 numeris (rugšėjo 15 d.), kuriame įdėtas straipsnelis "Argentinos lietuvių gyvenimas", mane paskatino paruošti spaudai sutrumpintą, bet imanomai tikslesnę šio krašto lietuvių gyvenimo apžvalgą.

Argentinos lietuvių skaičius

Kaip jau minėta, visiškai tikslų Argentinos lietuvių skaičių sunku nustatyti. Tena panaudoti buvusių laikraščių, Lietuvos Pasiuntinybės, Lietuvos užsienio pasų išdavimo skyriaus, Argentinos imigracijos ir policijos žinias bei apklausti seniausius lietuvių veikėjus ir iš gautų žinių išvesti tik apytikrų lietuvių skaičių.

Seniausioji lietuvių emigrantų karta, atvykusi į šį kraštą tarp 1907 - 1914 m. yra labai negausi. Daugumas jų atkeliavo čia per "klaidą" (važiavo į Š. Ameriką arba Kanadą, bet agentų apgauti pateko į Argentiną). Šių lietuvių vargu ar galima priskaičiuoti daugiau kaip 1000. Jų vaikų, kurie dirba ar bent bendrauja su lietuvišiais, nebus daugiau poros šimtų.

Antroji didesnė emigracijos karta, atvykusi į Argentiną tarp 1926 - 1930 m., pagal oficialias žinias sudaro nepilną 20.000. Prieš minėtą laikotarpį ir po jo į šį kraštą įvažiavo dar apie 4000 lietuvių. Apie 20% lietuviškų šeimų dėl sunkių pradinų gyvenimo sąlygų, dėl neįprastų darbų ir neįprasto klimato bei moralinių aplinkybių yra beveikės. Didžioji šeimų dalis turi tik po vieną ar du vaikus, o šeimų, kurios turi po tris ir daugiau vaikų, yra tik apie 10-12%. Taigi Argentinos lietuvių prieauglis yra labai mažas. Geriausia atveju lietuviško jaunimo tegalima priskaičiuoti tik 3000-4000.

Lengviau yra nustatyti Ar-

skautiškoji chrestomatija, o savo dvasia — patriotiškojo vadovas. Tad knyga žada būti mūsų skautystės ir tautos reikalinga studija, "įkandama" jaunui protui ir artima jo širdžiai. Ji skiriama esamiems ir buvusiems skautams-ems, jų tėvams, kunigams, mokytojams ir vis-nės veikėjams. Rankraštis padovanotas Akademikų Skautų Vyčio Korporacijai, kuri 4-se žemynuose turi 175 narius. Dabar ji renka knygos prenumeratą, kad galėtų greičiau išspausdinti ir išplatinti šį savo leidinį. Būt

(Imta iš "Draugo" rugpjūčio 6 d., tikslu supažindinti skaitytojus su išleidžiamą knygą).

gentinon įvažiavusių tremtinių skaičių, nes tai buvo skelbiama lietuviškuose laikraščiuose, yra ir kitų priemonių tai patikrinti. Remiantis IRO, Lietuvių Imigracinio Komiteto Argentinoje, ir Tremtinių įstai-gų Vokietijoje, Austrijoje bei Italijoje žiniomis, nuo 1946 iki šių metų yra įvažiavę apie 650 tremtinių. Pridėjus dar be IRO pagalbos atvažiavusius ir čia gimusius, skaičius nesiekia pilno 750. Dar reikia pridėti slap-tu ar teisėtu keliu persikėlusius iš Brazilijos, Bolivijos, Urugvajaus ir kitų kraštų lietuvių, kurių skaičius sudaro apie 700-900 asmenų. Prisiminus, kad lietuvių mirtingumas Argentinoje yra žymiai didesnis, negu normaliais laikais Lietuvoje, reikia skaičiuoti, kad keletas tūkstančių lietuvių tik savo žinomais ar nežinomais kapais liudija apie savo buvimą šiame krašte. Taigi išvedus apytikrų skaičių, tenka manyti, kad lietuvių skaičius Argentinoje svyruoja tarp 36-30.000.

Argentinos lietuvių kolonijos

Didžiausia lietuvių kolonija yra Argentinos sostinėje Buenos Aires ir jos priemiesčiuose. Čia yra susispietusi didžioji Argentinos pramonė ir prekyba, čia yra didžiausias uostas ir kultūriniai centrai. Ši kolonija gali skaičiuoti 16-18.000 lietuvių. Antroji vietoj yra Berisso, esančio už 60 km. kolonija. Tai nedidelis miestelis, turįs didelius mėsos ir žibalo perdirbimo fabrikus, kuriuose dirba didžioji lietuvių dalis. Ten yra apie 2000 lietuvių. Antrajame savo didumu Argentinos mieste Rosario, kuris yra apie 400 km. nuo sostinės, lietuvių yra apie 1500-1800. Po kelis šimtus yra dar Comodoro Rivadavia ir Cordobos, po mažiau Santa Fe, Bahia Blanca, Mendoza ir kituose miestuose bei mažuose miesteliuose.

Lietuvių įsikūrimas

Visų emigrantų pradinis įsikūrimas buvo sunkus, ypač tuo laikų, kai ekonominė krizė visų savo svoriu buvo palietusi ir šį kraštą. Dalis tuolaikinių emigrantų palūžo, suardė sveikatą ar kitaip pasitraukė iš lietuvių tarpo. Tačiau reikia pripažinti, kad lietuvių sugebėjo išsilaikyti ir įsikurti daugeliui atžvilgių geriau už kitų tautybių ateivius. Ypač pakilo paskutinio karo metu. Yra lietuvių fabrikantų, kurių bendras turtas prašoka milijoną ar daugiau, imant net dolerius. Didesnis skaičius mūsų tautiečių turi dirbtuves, kurių vertė skaičiuojama tarp kelių šimtų tūkstančių ir milijonų. Tačiau daugiausia, iš-mokę amatų ir įsigiję prakti-koš, įsisteigė dirbtuvėles, siu-vyklas, restoranus, krautuves ir p. Tie šiuo laikų taip pat jau visai gerai įsikūrę. Žinoma, dar daugelis ir dabar tebedirba fabrikuose, kaip specialistai ar paprasti darbininkai, bet jau turi savo namus, pasistatę iš savo uždarbio. Dėl butų krizės beveik visi savo namų dalį išnuomoja. Iš tremtinių taip pat kai kurie jau turi savo dirbtuvėles, pasistatę namus, o nemažas skaičius nusipirko sklypus ir rengiasi statyti namelius. Dalis tremtinių, nors būdami inteligentinių profesijų, sugebėjo greitai laiku persimesti į amatus tinkamiau panaudoti. Pagal savo profesijas dirba tik labai mažą dalį, nes Argentinos įstatymai ir konkurencijos baimė tam nėra palankūs.

(bus daugiau)

KINIJA ANT SOVIETŲ PAVADZIOS

(pradžia 3 pusl.)

monių skirtumas, tai po nakties jau nebuvo laisvo nei vieno kinų kari-ninko, reikškusio savo nuomonę. Jie dingo visiems iš akių.

Raudonoji trijulė

Kinijos gyvenimą ir politiką iš tikrųjų tvar-ko ne vienas Mao-Tse-tungas, o tam tikras triumviratas. Kremlui taip patogiau, nes daugiau garantijos išvengti titoizmo. Be to, pažymė-tina, kad visi trys "bo-sai" nėra proletariškos kilmės, nors sakosi kovo-ją už Kinijos proletaria-tą. Kiti du yra gen. Chu-Teh ir užsienio reikalų ministras Chue-Enlai.

Mao - Tsetungas, 59 metų, yra kilęs iš turtin-gų ūkininkų. Marksistu pasidarė besišvaistydama po Kiniją ir beskaitydamas Markso veika-lus. Būdamas diktato-riškos prigimties, negalė-jai pakęsti Čiankaiseko režimo. Išėjo į opoziciją, pakliuvo ant Maskvos meškerės ir pasidarė jos irankiu. Be Rusijos, jis kitų kraštų nėra mėtęs. Vienintelis toks iš raudono-sios trijulės. Mėgstas gerai pavalgyti, naktimis paūžti ir eilėrašius kurti. Parašo kartais neblovu.

Chu-Teh, raudonosios Kinijos Nr. 2, yra kokių 65 metų, kilęs taip pat iš stambių žemvaldžių. Dėl to jis galėjo studijuoti užsieniuose: gyveno Rusijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje. Čia pritapo prie komunistų. Daug kartų buvo vedęs, turėjo gerą būrį meilužių ir stipriai svaiginosi opiu-mu. Sveikatai pasilijus, sunkiai su savim kovo-damas tą įprotį metė. Gerai yra apsiskaitęs. Ypač marksistinę literatūrą gerai pažįsta.

Chou - Enlai, raudonos

trijulės Nr. 3, 52 metų, yra mandarino sūnus — visiškai buržuinio kraujo. Jaunystėje lepinamas ir silkais vyniotas, pasidare priešgina ir tėvams ir valdžiai. Už tai atsedėjo vienerius metus kalėjime. Paskui tėvo pinigais mokėsi Anglijoje, Vokietijoje ir Prancūzijoje. Paryžiuje drauge su kitais įsteigė kinų komunistų partiją. Su komunistais suartėjo besitrangydamas po naktines Paryžiaus landynes. Grįžęs į Kiniją, Čiankaiseko buvo paskirtas karinės akademijos politinio skyriaus viršininku. Kai paaiškėjo, kad jis čia buvo tik rusų šnipas, nukūrė pas komunistus sukilėlius. Dabar yra užsienio reikalų ministras.

Ką Kinija darys?

Valdoma tokių vadų, ji gali leisti į visokias avantiūras, kurios tik-tai Kremlui atrodys naudingos. Kaikurių vakariečių viltis, kad Kinija gali būti antra Jugoslavija, yra nieku nepagrįstos. Rusai jos iš savo rankų lengvai neišleis. Tikrai karas ir revoliucija gali paskandinti komunistus didelę kinų masėje. Bolševikai nėra jos apvaldę ir taip lengvai neapvaldys.

Pasaulio Lietuvių Kultūros žurnalo

AIDŲ PLATINIMO VAJUS

lapkričio, gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais

AIDAI yra mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas.

AIDAI puoselėja tautinę kultūrą ir savo puslapiuose talpina lietuvių mokslininkų, rašytojų ir menininkų naujausius kūrybos darbus.

AIDAI apjungia visus pasaulio lietuvių, kuriems rūpi lietuviškoji kultūrinė kūryba, tautinės gyvybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimas.

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių kultūrininkų su rašytoju Ant. Vaičiūlaičiu priešakyje.

AIDŲ prenumeratą metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50 (kanadiški — \$6.00); kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c.; kitur — 55 c.

AIDŲ administracijos adresas: — AIDAI, Kennebunk Port, Maine

VISI KVIECIAMI Į KULTŪROS ŽURNALO

AIDŲ Platinimo Talką

Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų

AIDŲ

Bremenas lūkuriuoja

Naujų amerikiečių fabrikos užsikimšo

Bremeno pašonėje prisi-glaudęs mažytis Vegesack su savo emigracine Grohno stovykla buvo tikras naujųjų amerikiečių fabrikas. Dar neseni laikai, kada kiekvieną savaitę apie 2000 būsimųjų Amerikos piliečių su šypsena kopdavo į laivą ir buriuodavo per Atlantą. Virė ir kunkuliuojo tasyk gyvenimas: kasdien atėdavo dideli transportai iš įvairių Vokietijos vietovių, iš Austrijos, Prancūzijos ir net Italijos.

Šią vasarą tas didysis fabrikas visai užsikimšo, sustojo tikslūs jų rateliai. Retai beatvažiuoja nauji transportai, retai kada per garsiakalbius ir lentose skelbia naujo laivo išplaukimą. Ilgą laiką laivai buvo geriausi DP bičiuliai, noriai ir kantriai jie vežė per mareles, o dabar — baisiai aptingo. Jie stoviniuoja uoste, rūko savo storus "cigarus" ir visai nenori gaben-ti pabėgėlių. Jų deniuose maišosi rūstūs jūrininkai ir kramto pykę. Mielai suktų atgal į New Yorką, šiuptelėję keliolika šimtų dipukų, bet ore dūzgia telegramos, nauji įsakymai. Ir traukia jie, sunkiai pūškuodami, leidami juodą dūmą, kur nors į svetimą šalį, net Korėją pasiekia. Seniau per savaitę du trys laivai pasukdavo į Amerikos uostus, o dabar per 10 dienų vos vienas išsirengia. Seniau emigrantams Grohne tereikėjo laukti dvi tris dienas, o dabar — dviejų savaitių neužtenka, dauguma suvaro visą mėnesį.

Šluoja, valo ir blizgina

Stovykla visą laiką pilna, kaip šaltinis. Vos spėja šiek tiek nutękti, kaip vėl užplūsta iš įvairių vietovių. Pereina-mosios stovyklos nors ir lė-tai sukdamosi, bet vistiek kas savaitę išleidžia keletą šimtų emigrantų. Šie užtenkia vietinius vandenius, ir emigracija nebegali toliau judėti. Pastaruoju metu, perėjusius visas komisijas ir tūrinčius vizas, telkia į tarpines stovyklas, iš kurių vėliau kaip iš kokio rezervuaro pumpuoja į Groh-ną. Taip Grohno statistikos visą laiką rodo apie 4000 emigrantų. Visi blokai, visos palėpės kimšte užkimštos. Dvaukštės lovos, priguldytos kaip silkių. Dvi tris dienas pabūti toje statinėje dar nieko, bet kai reikia visą mėnesį kopti į antro aukšto lovę, iškvėpuotose kambariuose miegoti, stoviniuoti ilgose ei-

lėse prie valgyklos — pabos-ta. Vokiečių dideli būriai kaip ir seniau šluoja ir valo, blizgina laiptus, gauda po kiemą skrendančius lapus. Švaru ir tvarkinga visur. Emigrantam tenka dirbti po 4 valandas per savaitę.

Moterys traukia į virtuvę prie bulvių, vyrai užsima didesniais remonto darbais. Persidirbti niekam netenka, nes vokiečiai prižiūri, kad vieną dieną nebūtų užbaigtas darbas. Ką jie tada beveiktų — ta nuolatiniam darbui gimusi tauta.

Pinigėliai kaip sniegas tirpsta

Atsipina dantis ir IRO patiekta programa. Ji tokia pat, kaip ir virtuvėse gaminamas valgis, be prieskonių, ir vis tas pats. Kas savaitę tos pačios paskaitos, kaip įlpti į laivą, paklusti policijai, kaip įsigyti Amerikoje pilietybę. Kartais parodoma filmėlė, jau ir ta kelis kartus matytą, mintinai žinoma. Organizuo-ti pabėgėlių. Jų deniuose maišosi rūstūs jūrininkai ir kramto pykę. Mielai suktų atgal į New Yorką, šiuptelėję keliolika šimtų dipukų, bet ore dūzgia telegramos, nauji įsakymai. Ir traukia jie, sunkiai pūškuodami, leidami juodą dūmą, kur nors į svetimą šalį, net Korėją pasiekia. Seniau per savaitę du trys laivai pasukdavo į Amerikos uostus, o dabar per 10 dienų vos vienas išsirengia. Seniau emigrantams Grohne tereikėjo laukti dvi tris dienas, o dabar — dviejų savaitių neužtenka, dauguma suvaro visą mėnesį.

Valgykloje maistas kuklus, dažnai nerimsta vidaus reikalų ministerija ir prašosi iš šalies papildoma. Dauguma nori ir dūmėlį paleisti, o jis Vokietijoje brangus. Cigarečių pokelis net 2 markės. Šaunūs rūkoriai pereina net prie paprasto tabako, kad tik galėtų kartas nuo karto save pasmilkinti. Taip markė pasidaro didele ir reta vertybe.

Anglijos princas Bonnie Charles susižavėjęs praeinančiais kariais. Šalimai jo motina princesė Elzbieta.

Skaito ir klausia, ar kas nevaž

Stovykloje yra nedidelė skaityklėlė, kurioje rasi įvairiomis kalbomis knygų ir laikraščių. Ten ateina beveik visa lietuviškoji spauda. Devintą valandą prie durų stoviniuoja būrelis. Visi nori įsprūsti pirmieji ir užsiimti sėdimą vietą, nes paskui statinai prigūži. Jei kartais lauke linoja, tai skaityklos net sienos prakaituoja — tiek daug į ją prisigrūdą.

Ketvirtą valandą po pietų per garsiakalbius duoda maršus. Renkasi būreliai į vėliavos nuleidimą. Atžygiuoja stovyklos policijos kuopa ir Amerikos himnui palydinti, nuleidžiama Amerikos ir IRO vėliavos. Tai didelės iškilmės paprastoje dienoje. Visi dar ilgai stoviniuoja, šnekasi, nes nėra kur skubėti. Gal iš kam-po išlįs kokia mašina, gal koks gandas sujudins visus. Atplaukė trys laivai! Tuoj visus išves! Lėktuvais šią savaitę paims net 500! Nudžiunga žmoneliai, šokasi į savo mišias ir paprastai nusivylę grįžta — niekas nevaž. Didelė šventė, kai atvyksta koks transportas. Minios sustoja prie kelių ir valandų valandas žiopsa, gal koks pažįstamas išlįps iš mašinos, gal jis dar turi pinigų, cigarečių. Čiabu-viai naujiems ateiviams padeda įsikurti, vedžioja po blokus, supažindina su valgyklo-mis, painia tvarka. Ir visi taupo reikalus ir darbus, kad tik liktų kitai dienai kur nors nueiti, pasiklausti.

"Kur tamsūs miškai"...

Kiekvieną vakarą garsiakalbiai sušnėra ir pradeda vakarinį plokštelių koncertą. Transliuojama visokių tautų muzika. Kai kada išgirsti ir lietuviškų dainų. "Kur tamsūs miškai..." traukia sodrus choras. Taip ir nueina pagau-giais visas kūnas. Kitos plokš-telės jau menkesnės, dingsta tarp kitų tautų dainų. Gaila, kad iš niekur negalima ištraukti. Amerika toli, bet ir ten vargu ar atsiras skambiu-jų lietuviškų dainų. Ten niekas nedaro naujų plokš-telių, o senosios jau iki gyvo kaulo įgrisusios ir nudėvėtos. Kad taip "Ciurlionio" ansam-blis užtrauktų tokioje sto-vykloje, tikrai ne vienas su-stotų ir pasiklaustų, ir dar pasiteirautų. Tiesa, tai smulkmena, bet kartais ir toji daug padaro, gražiau nei visokios prakalbos praskleidžia mūsų savitą veidą. Šiaip daugiausia transliuoja rusų muziką, so-drius kazokų choras.

Ko istorija nepamokė?

Stovykloje vyrauja dvi kal-bos: vokiečių ir lenkų. Visi užrašai skelbia, kad tik tomis kalbomis susikalbėsi. Daug kas mėgina šiautis, bet kaip žirniai atšoksta nuo sienos. Niekio jau nepadarysi — len-kas turi pirmenybę, jis visur eina, visur šneka savo kalba. To dar negana. Jiems atrodo, kad ir kiti turi būtinai mokė-ti. Kiekvienas valdininkėlis ar policininkas pirmiausia kreipiasi tik lenkiškai, rūstauja, kad žmonės tokie tamsūs ir dar iki šiol neišmoko lenkiš-kai. Policija irgi tik lenkų rankose. Visur, kur reikia ir kur nereikia, daro tvarką. Šiaip niekur niekas nėra nu-sistatęs prieš kokią tautą, vi-si taikiai ir broliškai sugyve-na. Tačiau, nuostabu, kad lenkai pasilieka patys vieni. Visiems jie įkyri, ir niekas jų nemėgsta. Tik retą šviesuolį sutinki europiečio tipo, šiaip dauguma — dideli soviniš-tai, besigrūdą į pirmąsias vietas. Patys neša aukštai iškėlę mandagumo vėliavą, o tačiau daugelis nušikundžia elemen-taraus mandagumo stoka. Taip be draugų, niekur nelai-mėje simpatijų, jie vieni klaidžios, įtikėję į savo tautos pranašumą, į kažkokį pašau-kimą, versis į tuščią garbę ir kentės. Istorija jų nepamokė, didelės tautos tragedijos ne-pravėrė akių.

Amžinai lieka ir lieka

Lietuvius aplink save subu-ria stovyklos kapelionas kun. V. Sarka. Jis turi vilnietišką jautrumą ir patriotizmą, ir iš vokiškos seminarijos, kurią tremtyje baigė, gavo didelį darbštumą. Lyg nepripuola-mai jis turi tokią pavardę — amžinai jis lieka ir lieka. Kas kur įstrigo, kam baigiasi viza ir turi patekti į pirmą laivą, kas susirgo ir reikalingas glo-bos, tuoj kun. Sarka ten skrenda, varsto įstaigų duris, klebina, kol viskas susitvar-ko. Jis yra rektorius stovyklos bažnyčios, kurioje mel-džiasi visos katalikiškos tau-tos. Nuolat stovykloje yra ke-liolika emigrantų kunigų. Įvairiausios pamaldos, bažny-čios tvarka ir šventės gula ant jo pečių. Šitame tautų knibdyne jo bažnytelė nėra nustojusi lietuviškumo. Ten viename altoriuje rasi ir Aušros Vartų paveikslą, ir visa bažnyčia lietuvių dailininkų išdekoruota. Visi tautiečiai, kurie per šią stovyklą perva-žiavo, daugiau ar mažiau bu-vo jo malonių švelnių būdu, jo taktiškumo pajungti dar-

bui. Dailininkai piešė paveiks-lus, muzikai ir vargonininkai grojo, organizavo mažus cho-relinus, šiaip visuomenininkai vakarais skaitė paskaitas. Jo atvira širdis ir meilė žmogui suranda bičiulių ir iš kitų tau-tų. Šį rudenį latvių skulptorė Olga Danos padarė bažnyčiai šv. Antano statulą, o vengrų muzikai su didžiausiu užside-gimu gieda lietuviškai visas giesmes ir mišias.

Laimi daug simpatijų

Mokėdamas lenkų, ukrainie-čių, kalbas, nevengia ir ten skleisti krikščioniškos meilės ir tuo ne tik sau, bet ir visai lietuvių tautai laimėti daug simpatijų. Palaikydamas glau-dų ryšį su vokiečių meninin-kais ir įtakingais asmenimis, vis randa progos ir juos pa-naudoti savo interesams. Per Kristaus Karaliaus šventę buvo surengta tarptautinė akademija, kurios muzikinę dalį atliko daugumoje Bre-meno operos ir radijofono solis-tai. Jo pastangomis kartas nuo karto suorganizuojama lietuviškos muzikos valandė-lės Bremeno radijo siųstuve. Pats savo pastangomis ir lė-šomis pagamino keletą lietu-viškų plokštelių, kurios kar-tas nuo karto radijofone pa-leidžiamos.

Kiekvieną dieną, rytė ir va-karė kopytelėlėje vyksta lietu-viškos pamaldos, o prieš laivo išplaukimą — ypatingas atsi-sveikinimas. Maldom ir patri-jotiniu žodeliu palydimas kiekvienas emigrantas į nau-ją šalį. Išplaukimo dieną jis dar ateina kiekvieną atsisvei-kinti į transporto halę. Kiek-vienam kaip kunigas dar įtei-kia mažytį prisiminimą — šv. Kazimiero paveikslėlį ir lietu-višką agnosėlį, kuriuos jis pats parūpino.

Trys ar keturios savaitės Grohne, Europos pakrantėje pasilieka malonios ir bran-gios. Jauti, kad čia baigiasi tavo vokiškos tremties keli-nė ir prasidės nauja. Čia jau-ti didelį namų artumą, ir tas vėjas rudeninis daros toks mielas. Klausiai pušelių siūravimo, neramių jūros bangų ir vis galvoji apie na-mus. Pralūkoriantos savaitės tirpsta, laivai švilpauja ir skrodžia vandenį, skriedami tolyn ir tolyn, o širdis plaka kaip nerami žuvėdra, kada mes vėl išlipsime šitame krante ne kaip tremtiniai, bet kaip grįžtantieji į savo na-mus?

A. Džiugėnas

● Neseniai įvykęs pasaulio liuteronų federacijos (LWF) atstovų suvažiavimas į savo vykdomąjį komitetą išrinko tremtinį latvių evangelikų vysk. Grinbergs. Federacija pripažino tremtyje esančioms Latvijos, Estijos, Lietuvos evangelikų vadovybėms teisę atstovauti visiems savo kraš-tų evangelikams, nes anapus "geležinės uždangos" palikę evangelikai savo balso kitu būdu pareikšti negali. Federa-cija taip pat paragino visų kraštų evangelikų bendruome-nes remti Baltijos tremtinių evangelikų bendruomenes.

● Iš Anglijos atvyksta 21 lietuvis. Kaip žinoma, vyrams, tarnavusiems lenkų kariuome-nėje antrojo pasaulinio karo metu, taikomos specialės pri-vilegijos imigracijai į Ameri-ką. Lenkų kariuomenėje tar-navo ne mažas lietuvių skai-čius, kurių dalis apsigyveno Anglijoje, o kiti pareiškė no-ro atvykti apsigyventi Ameri-koje. BALF'o pastangomis pavyko tokiems išrūpinti ga-rantijas ir, tikimasi, kad ne-trukus jie ir jų šeimos at-vyks į Ameriką.

LIETUVIAI PASAULYJE

Anglija. Londone (43 Holland Park, W. 11) lietu-viai bendromis jėgomis nusi-pirko namus, kurie yra ketu-rių aukštų ir turi 19 kamba-rių. Prie namų yra nedidelis sodelis. Čia bus įkurtas visų Anglijos lietuvių centras.

Manchesterio lietuvių lap-kričio 18 dieną surengė Lietu-vos kariuomenės minėjimą. Paskaitą skaitė karininkas V. Strimas, gyvenęs Oakworthe.

Kun. A. Kazlauskas, DBLS-gos Centro valdybos vice pir-mininkas, grįžo iš Romos, kur jis buvo nuvykęs šventųjų Metų proga ir išbuvo du mė-nesius.

Žuvo Evaldas Andriukaitis spalio 30 dieną Coventryje, važiuodamas naktį dviračiu. Per neatsargumą jis pateko po automobilį ir buvo vietoje užmuštas. Vėlionis buvo nepriklausomybės kovų daly-vis, savanoris kūrėjas. Jo žmona žuvo Tilžėje per bolše-vikų bombardavimą, o du sū-nūs kritę kovoje prieš bolše-vikus.

Nottinghamo mieste gyve-na apie 400 lietuvių. Turi gausų DBLS-gos skyrių ir skautų skiltį — "Aras". Sportininkai sudarė savo koman-dą ir, pasivadino "Nemuno" vardu. Dvasinius kolonijos reikalus aptarnauja kun. P. Kairiūnas. Kolonija turi ir "Romuvos" klubą, kuris rūpi-nasi vaidinimais, meniškais parengimais, lietuviškąja mu-zika. P. Mašalaicio buvo suor-ganizuota gausi lietuviška biblioteka.

Kun. J. Gutauskas lapkričio 17 dieną trims savaitėms iš-vyko į Romą.

Londono lietuvių parapija 1951 metais švęs 50 m. su-kaktį. Planuojama išleisti at-skira knygėlė, kurioje tilptų Londono lietuvių katalikų veiklos istorija.

Belgija. Blogos gyveni-mo sąlygos ir sunkus anglių kasyklose darbas vis mažina lietuviškąją Belgijos koloniją. Dauguma grįžta atgal į Vo-kietiją, iš kur vėl mėgina iš-emigruoti į kitus kraštus. Kas yra vietoje susitaupęs, sten-giasi išsprukti kur nors toliau, į Kanadą, Australiją, Pietų Ameriką. Šiuo metu, įskaitant ir vaikus, Belgijoje beliko 700 lietuvių. Belgijos vyriausybė kitur susirasti darbo neleidžia, reikia dirbti visą laiką anglių kasyklose, kur yra labai pavojinga. Jei ar jis kanda.

kas norėtų lietuviams ar-giminėms Belgijoje padė-prašom kreiptis į Tėvą Ar-nauską, 15, Rue Ferrer. Mor-Belgium.

Prancūzija. Šitan krašte svetimšalių draugij-bei organizacijos tegali veik-su vidaus reikalų minister-leidimu. Šiuo metu ten veik "Lietuvių Sąjunga Prancūz-joje", išplėtusi savo skyri-ri ir komitetus po visą kraš-tą, kur tik yra lietuvių. Sav-rankiškai veikia Stasburg Lietuvių Sąjunga. Kartu ve-kia ir Lietuvių Šalpos Dra-gija, kuri rūpinasi pagelbė-šio krašto lietuviams.

Jonas Jasėnas, jaunas gabus studentas, nors netur-damas pinigų, nukeliavo į de-miū būdu Romon. Po tryliko kelionės dienų pasiekė Amž-nąjį Miestą. Iš čia jis apke-liavo visą Italiją, gražiuosiu Šveicarijos miestus ir grįž-vel į Prancūziją.

Italija. Jonas Juraitis Germanikumo Kolegijos kle-rikas, spalio 10 d. buvo išven-tintas į kunigus. Jonas Jurai-tis, kilęs iš Vilkaviškio vyskupijos, Alvisto parapijos, seminariją jis įstojo vokiečių okupacijos metais Vilkaviškyje. Karo audros jį nublošk-į Vokietiją. Po karo jis mo-kėsi Eichstaetto kunigų semi-narijoje ir 1945 metais atvy-ko į Romą. Savo studijas te-to liau, siekdamas įsigyti teo-logijos doktoratą.

Prof. Z. Ivinskis, Vatikano archyvuose randa daug me-džiagos Lietuvos istorijai. Bu-vo manęs per metus baigtį archyvo tyrinėjimus, dabar pasirodo, kad ir trijų metų neužteks. Šalia mokslinio dar-bo profesorius gyvai reikišias visuomeninėje Romos lietuvių veikloje.

Venecuela. Kun. Saba-liauskas, Venecuelos lietuvių kapelionas, visais lapkričio ir gruodžio sekmadieniais ren-gia lietuvių vaikučius pirmaj komuniacijai, kuri bus Kalėdų pirmą dieną.

Lietuviai sportininkai vis garsėja. Krepšininkas Butvil-a yra pripažintas geriausiu krepšininku visoje Venecuelo-je ir pakviestas žaisti į vals-tybės rinktinę.

NORI ISBANDYTI

Staselis' Dėde, dėde, patrauk šitą šunį už uodegos. Dėdė: Na, o kam? Staselis: — Aš sužinočiau, kur yra labai pavojinga. Jei ar jis kanda.

Kinų kariuomenėje yra ir moterų. Čia tardomos trys belaisvės, paimtos prie Mandžiurijos sienos.

Marija viską gali pas Dievą!

Jei spaudžia vargas,
graužia rūpestis,
sielojiesi Lietuvos ir
žmonijos nelaime, tai
kreipkis į Mariją.

Nekalto Prasidėjimo Vienuolynė, Putnam, Conn.
laikoma Novena į

Nekaltai Pradėtąją Mariją

Novena prasideda lapkričio 29 dieną ir
baigiasi gruodžio 7 dieną.

Norėdami įsijungti į šią Noveną, siųskite
savo intencijas šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiuncia sa-vo intencijas, ir jei gali, nors mažą auką paremia šią Jauniausią Lietuvaičių Kongregaciją Amerikoje.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

PASIRUOŠKIM SUVAŽIAVIMUI

Kun. Kazys Mažutis

Gruodžio mėn. 10 d. Cambridge įvyksta N. Anglijos apskrities Federacijos atstovų bei vadų suvažiavimas. Būtų gera, kad susirenkantieji laikui atėjus klausimus jau iš anksto apsvarstytų. Tam norėčiau patiekti pasvarstyti bent šiuos pasiūlymus:

1. Kiekvienoje parapijoje reiktų 1951 m. organizuoti katalikų veiklų (kunigų ir pasauliečių) bendrus pasitarimus. Pasitarimai turėtų būti reguliarūs. Atvirumo ir nuosirdumo dvasioje galima būtų aptarti daug Federacijos veiklos pagyvinimo klausimų.

2. Metų pradžioje būtina reikėtų nustatyti veikimo planą. Jei ir ne viskas, tai bent šis tas bus įgyvendinta. Be gero plano veikti yra neįmanoma.

3. Veikimui finansuoti būtina suorganizuoti fondą (aukoms, rinkliavomis, laimėjimais, vaidinimais, ar kokiais kitokiais parengimais). Be tokio fondo betkoks veikimas bus tik merdėjimas.

Be to, siūlyčiau kiekvienam Federacijos skyriui surengti ateinančiais metais:

• Vaikų teatras, įsikūręs Chicagoje, pradeda veikti gruodžio 2 d. 72 East 11 Theater salėje.

• Naujakuriai lietuviai, Indiana Harbor, Ind. šiais metais miesto ribose pasistatė dvejus mūrinius gyvenamuosius namus. Statę susidėję po kelis vyrus į dvi grupes. Abu namai gražūs moderniški su visais patogumais.

• "Amerika", Brooklyno lietuvių savaitraščio "bazaras" įvyksta gruodžio 16-18 d., Maspetho parapijos salėje.

• Petersono vyčiai šiemet smarkiai sukruto. Į kuopą įstojo daug naujų narių, kurių tarpe ir du tremtiniai. Neseniai vyčiai surengė kortų vakarą, kuris gerai pasisekė, o š. m. lapkričio 26 d. surengė balių, kurio pusė pelno skiria parapijai.

1. Sausio mėnesyje "Spaudos Dieną". Šiandien daug kalbama apie tai, kad per daug lietuviškų laikraščių, kad laikui atėjus reikėtų likviduoti ar suplakti, o beveik nekalbama apie tai, kad per mažai yra skaitoma, kad per mažai spauda yra platinama. Spaudos diena turi praeiti su plakatais, paskaitomis ir kitais propagandiniiais parengimais.

2. Ypatingą dėmesį reikėtų atkreipti į šeimą (krikščioniškos šeimos klausimus ir į jaunimo paruošimą šeimai). Tinkamiausias būdas tiems klausimams panagrinėti būtų specialus "šeimos tridienis", arba "jaunimo paruošimo moterystei kursai". Gera dar būtų, kad šiemet Gavėnios metu rekolekcijos būtų skirtos šioms klausimams panagrinėti.

3. Gegužės mėnesį reikėtų surengti Fatimos Marijos dieną ir ta proga plačiau panagrinėti Marijos reikalavimus mums ir mūsų dienų žmonijai.

4. Vasarą ar rudenį reikėtų surengti Mindaugo krikšto minėjimą ir pabrėžti lietuvių tautos ryšį su Katalikų Bažnyčia.

☆

Ruoškimės pradėti naujus darbo metus, turėdami aiškius tikslus, konkrečius planus ir konkrečias priemones.

Federacijos atstovų bei vadų suvažiavimas Cambridge bus tuo vaisingesnis ir reikšmingesnis, tuo labiau bus pasiruošta, kuo geriau bus apsvarstyti mūsų siekiami tikslai, o panaudotos priemonės ir darbo metodai.

BROCKTONO ŽINIOS

■ Šv. Roko parapijos mokytojų ir tėvų gilda, surengusi bazarą - mugę, gavo \$1,328.37 pelno, kuris paskirstytas mokyklos reikalmams ir bažnyčios statybos fondui.

■ Gruodžio mėn. 10 d., sekmadienį, bus iškilmingos Moterų Sodalicijos pamaldos ir naujų narių priėmimas.

■ Marytė Peldžiūtė, "Darbininko" administratoriaus A. Peldžiaus duklė, turėjo nelengvą operaciją. Po sėkmingos operacijos, Dr. Kvaracijaus globoje, ji jau sveiksta.

■ Gruodžio 10 d. Brocktone rengiamas Balfo naudai koncertas. Koncerto programą atliks solistai — Juzė Krikštolaitytė ir Rapolas Juška, o taip pat artistas Vitalius Žukauskas iš New Yorko.

■ Naujų metų pradžioje, sausio 14 d., High School auditorijoje rengiamas koncertas Jėzaus Nukryžiuotojo užsėję 25 metų jubiliejui uždėję. Koncerto programą atliks solistai — Izabelė Motiekaitienė iš Chicago ir St. Liepas iš Bostono, ir šv. Petro parapijos choras iš So. Bostono, diriguojamas komp. Jer. Kačinsko.

Kvartetas, pakvietęs savo koncerte dalyvauti H. Kačinską ir A. Gustaitį, norėjo, kad koncerto programa galėtų patenkinti kiekvieną svečią, duodama jiems visko po truputį. Koncerto pabaigai kvartetas atliks keletą dainų kartu su Ad. Jezavito orkestru, kuris vėliau gros šokiams.

S. K.

Vai Lėkite Dainos!
Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. P. M. Juras. Idėta apie 200 gražiausių lietuviškų dainų. Kaina — \$1.00.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS Bremen — Grohn pereinamojoje stovykloje

Šiais metais Grohn'o pereinamosios stovyklos lietuviai emigrantai paminėjo Lietuvos Kariuomenės šventę iškilmingai ne tik tada, kada. Minėjimas 10:30 val. buvo pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias stovyklos koplyčioje atliko kun. Kazys Rickus ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. L. Dieninis. Pamaldose dalyvavo visi lietuviai ir meldežai už savo Tautos sūnus bei dukras kovojančius dėl mūsų Tautos laisvės ir nepriklausomybės. Žuvusius ir mirusius pagerbė prie simbolinio kapo graudžia "Libera" ir "Viešpaties Angelas" giesmėmis. Pamaldos buvo baigtos giesme "Marija, Marija!"

Po piet, 5:30 val. įvyko lietuviškos muzikos koncertas, transliuojamas per stovyklos garsiakalbį. Dainavo iš radio Bremen plokštelių lietuvių "Aušrinės" choras, vadovaujamas p. Myk. Liuberskio. Ta pat proga buvo Amerikos lietuvių plokštelių muzikos, kuria senai jau įvairiomis progomis žavisi ne tik lietuviai, bet taip pat ir svetimaučiai. Už tai padėka ir pagarba priklauso BALF'o pirmininkui Kan. Dr. J. Končiui ir visiems Amerikos lietuviams.

Vakare įvyko gražus religinės muzikos koncertas, kurio metu giedojo sopranas Ald. Šlepetytė, operos tenoras P. Mirov ir vargonais pritarė Č. Clement.

Ruošiasi koncertui Brooklyn, N. Y.

Brooklyne įsikūręs pianisto, Alekso Mrozinsko vadovaujamas vyrų balsų kvartetas "Aitvaras", dabar pradėjo rimtai ruoštis savo koncertui. Jis įvyksta sausio mėn. 14 d. Schwaben Hall Brooklyno.

Jei ankstesniuose koncertuose ir parengimuose, kuriuos ruošė kiti ir jame kvietė "Aitvarus" dalyvauti, kvartetas teatlikdavo tik dalį programos, tai savame koncerte jis pasirodys su visus savo repertuaru. Savajam koncertui kvartetas turi parengęs dainų, kurių ligi to laiko niekur nedainuot.

Koncerto programai yra pakviesti ir sutiko dalyvauti du įžymieji lietuvių žodžio menininkai: dramos aktorius Henrikas Kačinskas ir humoristas Antanas Gustaitis. Jie šiuo metu abudu gyvena Bostone.

Nors juodu Brooklyne pasirodė per Operetės choro metinį koncertą, bet publika, kuri jau sykį yra juos scenoje girdėjusi, nenurims neišgirdusi ir jų naujosios programos, kurią juodu dabar turi parengę. Tai menininkai, kuriuos didžiausiu pasitenkinimu galima klausyti po keliolika kartų.

Savo laiške kvarteto reikalų vedėjui, sutikdami dalyvauti koncerte, juodu sako: "Siunčiame sveikinimų A. Mrozinskui ir visam "Aitvarų" kvartetui. Tegul Jūsų daina nuvaliko kultūrinį snaudulį, o Jūs pelnykitės už savo kilnius darbus prideramą atpildą. Visi stengsimės, kad koncertas gerai pasisektų".

Kvartetas, pakvietęs savo koncerte dalyvauti H. Kačinską ir A. Gustaitį, norėjo, kad koncerto programa galėtų patenkinti kiekvieną svečią, duodama jiems visko po truputį. Koncerto pabaigai kvartetas atliks keletą dainų kartu su Ad. Jezavito orkestru, kuris vėliau gros šokiams.

Po to mokyklos patalpose įvyko iškilmingas posėdis, kuriame atidarė L. T. B. buv. pirmininkas pulk. J. Šlepetytis ir toliau tęsė paskaitininkas dr. Vincas Misiulis.

Po kalbų sekė deklamacijos iš Bernardo Brazdžionio kūrybos. Deklamavo Rūta Taurienė ir Derenčiūtė Janina. Iškilmingas posėdis baigėsi pulk. J. Šlepetyčio žodžiu ir Tautos Himnu.

Minėjimas praėjo gražioje susikaupimo nuotaikoje.

K. V. S.

METINĖ ŠVENTĖ Waterbury, Conn.

Š. m. gruodžio mėn. 10 d. Waterburio ateitininkai rengia metinę šventę šia programa:

Šv. Mišios 11 val. Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje. Nariai ir organizacijų atstovai renkasi 10 v. 45 min. seanoje mokykloje, iš kur organizuotai su vėliavomis eina į bažnyčią. Bažnyčioje bus bendrai visų giedama giesmės, bendra šv. Komunija ir šventei pritaikintas pamokslas.

Iškilmingas šventės aktas tuoj po pamaldų. Visi nariai ir organizacijų atstovai eina į senosios mokyklos salę, kur iškilmingo posėdžio metu naujieji nariai duos priesaiką.

Vaišės prie bendro stalo tuoj pat po iškilmingo posėdžio.

Šventė baigiama visiems dalyvaujant 7 val. vakare šv. Juozapo parapijos rengiamame viešame, turiningame religinės muzikos koncerte parapijos bažnyčioje.

Minėjo vedybinę sukaktį

Brooklyn, N. Y.

Antanas ir Karolina Damašai, gyv. 1667 Linden St. minėjo savo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga tetos ir brolienės su giminėmis ir draugais pagelbininkais su-ruošė puikią puotą jų pačių namuose. Dalyvavo giminės ir svečiai. Damašai gavo daug sveikinimų ir linkėjimų bei dovanų. Joana Terebeizūtė įteikė gražių gėlių buketą.

Visi dalyviai pavaišinti skaniais valgiais. J. Terebeizienė, pasveikino jubilatus ir svečius ir linkėjo Damašam ilgiausiu metų ir geriausios sekmės.

Damašai pareiškė didelį dėkingumą rengėjoms, giminėms, ir bendrai visiems už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas.

Aguona.

Vestuvės Waterbury, Conn.

Lapkričio 23 d. šv. Juozapo parap. bažnyčioje priėmė moterystės Sakramentą Agnėšką Sluoksnaičiūtę su Antanu Bauža. Jungtinių liudininkais buvo Joana Terebeizūtė ir A. Sluoksnaits, jaunosios brolis.

Vargonais grojo ir įspūdingai giedojo komp. A. Aleksis. P.p. Sluoksnaičiai suruošė puikią vestuvių puotą klubo svetainėje 48 Green St. Dalyvavo giminės, artimieji ir draugai. Taip pat dalyvavo kleb. kun. J. Valantiejus. Jaunieji gavo daug sveikinimų ir dovanų. Po vestuvių jaunieji išvyko į Floridą; nuolatiniai apsigyvena Waterbury. Abu jaunavedžiai yra vienturčiai ir gimę ir augę Amerikoje, Waterbury, Conn. Jaunoji baigusi aukštesnį mokslą ir dirba ligoninėje, kaip slaugė. Jaunasis A. Bauža irgi baigęs aukštesnį mokslą; dirba Hartford, Conn., Chemical įmonėje.

Mrs. Donna Wetherald iš Baker, Ore., žuvo lėktuvo katastrofoje su mažuku Marku. Prieš šešius mėnesius lėktuvo katastrofoje žuvo ir tėvas.

NEPAMIRŠKIME LIKUSIŲ EUROPOJE

Kalėdų Eglaitė vargstantiems Artinasi Kalėdų šventės. Amerikoje gyvenantieji lietuviai, seniau ir dabar įsikūrę, tikisi jas gražiai ir linksmai praleisti, nes gyvenimas šiame krašte yra gan geras.

Likę lietuvių tremtiniai Europoje, ypač seneliai, ligoniai, vaikučiai ir našlės neturi ko laukti. Nelinksmos bus jiems Kalėdų šventės, nedaug jiems žada Naujieji Metai.

Artėjant šioms šventėms, prisiminkime ir anuos lietuvių, paliktus anapus jūrų, kurie su ilgėsiu žiūri Tėvynės linkui ir prisimena ten praleistas šventes. Kalėdos ne liūdesio ir ašarų šventė, bet didelio džiaugsmo ir dėkingumo. Neleiskime jiems liūdeti. Pralinksminkime juos geru žodžiu, geru darbu, gera širdimi; parodykime jiems, kad mes, čia laimingai įsikūrę, jų neužmirštame. Pasveikinkime juos pasiūsdami dovanėlę. Geriausia ją siųsti pinigineis aukos formoje per Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fordą, kad ne vienas, ne du ar trys, bet visi ten likę lietuviai būtų apdovanoti nors ir nedidelėmis dovanėlėmis. Savo auką BALF'o Kalėdų Eglaitė siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. pažymėdami, kad auka skiria-

ma BALF'o Kalėdų Eglaitė. Aukotojų sąrašas bus skelbiamas spaudoje. Už Jūsų gražius darbus Dievas Jums atlygins savo gausiomis malonėmis.

Kan. Juozas B. Koncius, BALF pirmininkas.

• Lietuviai iš Filipinų salų atvyksta Amerikon. Prieš kurį laiką iš Kinijos ir Mandžurijos būrelis lietuvių tremtinių buvo laikinai apgyvendinti Filipinų salose, kur BALF'as kiek galėdamas juos šelpė ir palengvino jų gyvenimą.

Dabar gautas pranešimas, kad paskutinis lietuvis Filipinuose, BALF tarpininkavimo dėka, gavo dokumentus atvykti ir apsigyventi Amerikoje.

Dalis kitų lietuvių iš Filipinų salų jau išvyko ir pasiekė San Francisco uostą apie gruodžio mėn. pradžią. Kiti atvyks vėliau. BALF pagalbos ranka toli pasiekia.

• Kun. Br. Liubinas, Romos Ateitininkų Draugovės pirmininkas, Romoje baigęs Teologijos ir šv. Rašto studijas, lapkričio 19 d. iš Romos išvyko Vokietijon, kur apsigyvens Tuebingene ir ten eis lietuvių studentų kapeliono pareigas.

Jau laikas užsisakyti 1951 metams plačiai skaitomą mėnesinį religinį-patrijotinį laikraštį "ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ". Jame spausdinami religinio ir patrijotinio pobūdžio straipsniai, eilėraščiai, žinios iš katalikų pasaulio ir Lietuvos. "ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIO" kaina — metams 2 dol. Adresas

Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

JAUNUOLIAI,

Norį pasižvesti Dievo garbei ir Lietuvių Tautos gerovei, kviečiami stoti į

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNĄ

KENNEBUNK PORT, MAINE

Į KLERIKUS PRIIMAMI

Lietuvių katalikų šeimų sūnus, baigę bent 8 SKYRIŲ PRADŽIOS MOKYKLĄ.

Priimami taip pat

KANDIDATAI Į BROLIUS.

Dėl priėmimo sąlygų kreipkitės:

VERY REV. JUSTINAS VASKYS, O.F.M.

Franciscan Fathers

Kennebunk Port, Me.

CADILLAC

PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St.

33 Main St.

BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

WEDDINGS

24 HOUR SERVICE

AVON GREENHOUSES
and FLOWER SHOP

"CLYDE"

FUNERAL WORK CORSEGES

Tel. Brockton 265

151 E. Main St.

Route 28

Avon, Mass.

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.

Urnu ir Retail

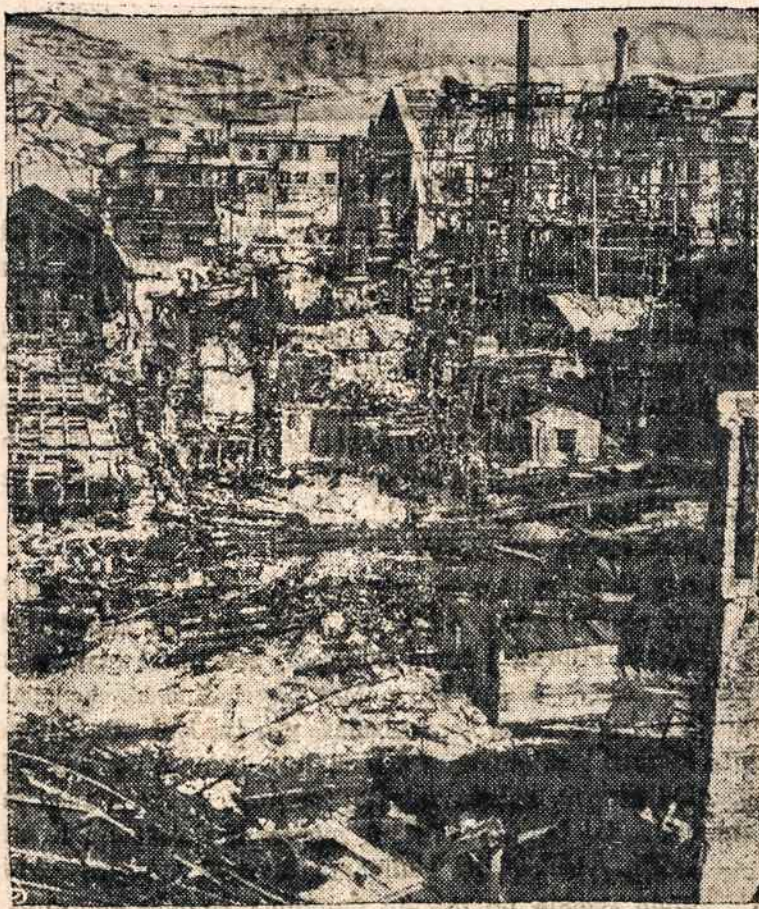
Tel. 6140

Mes įdedame apšildymui sistemą

"Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.

Chemijos gaminių įmonė šiaurės Korėjoje, Konan mieste, po bombardavimo. Kai 24 lėktuvai numetė 392 tonas bombų, liko tik griuvėsiai.

KORESPONDENCIJOS

Norwood, Mass.

— Sekmadienį, lapkričio 26 d. įvyko ALRK Federacijos skyriaus susirinkimas. Vincas J. Kudirka padarė pranešimą iš BALF'o skyriaus veiklos. Išrinkta atstovai į apskrities suvažiavimą, būtent, Jurgis Versiackas, Gasparas Pazniokas, Vincas J. Kudirka ir Antanas F. Kneizys. Nutarė rengti Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą sekmadienį, 1951 m. vasario 18 d., su gražia programa.

Redakcijos prašymas

„Darbininko“ redakcija prašo visų, kas prisijūnia asmenines padėkas, nurodyti, kad jų paskelbimas bus apmokėtas. Nuo šiol, jei nebus tai nurodyta, asmeninių padėkų daugiau nespausdinsime, nes nevisi panori su administracija atsiskaityti.

Padėka

Reiškiame nuoširdžią padėką dvasios vadams, Jonui ir Albinui savo sūnams, marčioms ir anūksams — Jonukui ir Petrusiui už tortą ir gražias dovanėles. Broliai Jonui Dumčiui su šeima, M. Karinauskai ir visiems mums prišuntusiems dovanas bei linkėjimus. Iš savo pusės visiems prašome sveikatos.

M. ir U. Liutkevičiai.

ŠACHMATAI

— veda K. Merkis —

□ Laimėta prieš Cambridge. Gruodžio 1 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių klube įvyko pirmenybių rungtynės. Lietuviai - Cambridge. Lietuviai laimėjo santykiu 3½ - 1½. Škėma - Underwood ½-½, Merkis - Pritchard 1-0, Keturakis - Cheevers ½-½, Kubilius - Taylor 1-0, Kontautas - Stroyman ½-½.

Tą pačią dieną Boylstono klubas įveikė Lynn klubą — 4½-½.

Gruodžio 1 d. buvo baigtas pirmas ratas. Padėtis negalutinė, nes tebėra nebaigtos rungtynės Cambridge - Harvard.

Boylston + 3 = 1 - 1, taškų 3½ - 1½, laimėtų partijų santykis 14½ - 10½. Lietuviai + 3 = 1-1, taškų 3½ - 1½, partijų 13½-11½. Harvard + 3 = ? - 1, taškų 3-1 (1). Cambridge + 2 = ?-2, taškų 2-2(1). Lynn +1=0-4, taškų 1-4.

□ Lynn rungsis So. Bostone. Gruodžio 8 d. prasideda Bostono Metropolitan Lygos ant-

ro rato rungtynės. Lynn klubas atvyksta pas lietuvių į So. Bostoną.

□ Chicago's Grandis laimėjo lygos rungtynėse. Gauta labai džiugi žinia iš Chicago's lygos pirmenybių. Pirmose rungtynėse lietuvių Grandis supylė Metro (juodukų) klubą 6-0! Tai pasigerėtina padžia. Tautvaiša - Leighton 1-0, Estka - McGill 1-0, Antanaitis - Thomas 1-0, J. Kaunas - Jordan 1-0, Karpuska - Roberson 1-0, Šalkauskas - Huđgins 1-0.

□ Tautvaiša baigė 1 ratą Golden Knights Postal Tournamento 1950 m., laimėdamas 5½ - ½ taškų. Tautvaiša jau įkeltas į 2 ratą, kuriame rimčiausiu jo varžovu bus Stolzenberg, Detroit, Mich. Pastarasis per šiuo metų JAV open pirmenybes laimėjo prieš Adams, DiCamillo, Hesse ir k. □ New Yorko Chess Review praneša, kad Ignas Žalys laimėjo antrą vietą 1949 m. Postal Prize Tourney. 1. W. Freedman 5-1, 2. Ignas Žalys 4½ - 1½.

mūsų širdis jaučia. Kad ir paprasti žodžiai, bet jie eina iš gilumos širdžių. Tos dienos įvykiai pasiliks mūsų atmintyje ir širdyse visada.

Antanas ir Karolina Damašai.

PADEKA

Šiuo reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie sunkios ligos metu mane atjautė ir žodžiu bei raštu guodė. Ypačiai dėkoju kun. M. Vembrei už lankymą ir dvasinę globą. Už lankymą ligoninėje taip pat nuoširdžiai dėkoju Balčiūnams iš So. Bostono, Babravičiams iš Norwoodo, Jurkams iš Shirley, sesutei Jonei Aleksandravičienei iš Worcesterio, Ilkevičienei ir jos dukterei, K. Monkevičiui, Silvai Opolinskienei, K. Milkočiui ir J. Vasilevičiui — visiems iš Stoughtono.

Visų didžiausią padėką reiškiu savo mylimai žmonai, kuri be paliovos per ištisas keturias savaites budėjo prie mano lovos.

Jonas Valentukevičius, Stoughton, Mass.

Padėka

Norwood, Mass.

Lapkričio 26 d. mirė Vincas Sastavičius, 64 metų, gyv. 1200 Washington Street. Palaidotas iškilmingai su trejomis šv. Mišiomis iš Sv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčios lapkričio 29 d. Highland kapinėse.

Velionis paliko liūdėsį žmoną Oną (Aleknavičiūtę) Sastavičienę, tris dukteris — Anielę Pupalaigienę, Marijoną Alukonienę ir Elena, du sūnus — Kazimierą ir Prana, gyv. Norwoode, anūkus, dėdę,

gyv. Hudson, ir brolį, gyv. Maynard, Mass.

A. a. Vincas Sastavičius priklausė prie sv. Jurgio lietuvių parapijos ir So. Bostone prie sv. Petro ir Povilo draugijos. Paėjo iš Lietuvos, Žalių par., Paltininkų kaimo.

Nuoširdžiai dėkojame kunigams: kleb. F. E. Norbutui, A. Janiūnui ir svečiui kleb. P. J. Juškeičiui iš Cambridge; karstnešiams, giminėms ir bendrai visiems, kurie dalyvavo šermenyse ir laidotuvėse, už sv. Mišias, gėles, pareikštą užuojautą ir kitokių būdu mums padėjusių nuliūdimo valandoje. Patarnavo Paul H. Kraw, laidotuvių direktorius, 1248 Washington St., kurio koplyčioje velionis buvo pašarvotas.

Nuliūdę

žmona Ona Sastavičienė, dukterys — Elena, Anielė Pupalaigienė, Marijona Alukonienė, sūnūs — Kazimieras ir Pranas.

Padėka

Cambridge, Mass.

Pranas ir Magdalena Jankauskai pareiškia širdingiausią padėką visiems atvykusiems į jų 26 metų vedybinio gyvenimo banketą. Ypačiai dėkojam širdingai gospadinai Rudaitienei ir pagelbininkams: Sikirienei, Survilionei, Šimkienei, ir Teberienei. Dėkojame prie stalų dirbusiems: Radaičiui, Plekavičiui, Teberui, L. Šakaliui, ir V. Žukui. Dėkojame prie stalų tarnavusioms: Remeikienei, Rudaičiukei, Plekavičiūtei, Zuziūtei, Vilčinskaitėi, H. Karpowich, P. Johnson ir A. Blutui. Dė-

kojame A. Daukantui už suamų vakaro vedimą. Dėkojame M. Karbauskui už muziką programą ir dainininkui A. Kontrimui. Dėkojame Tėveliams: Kun. Bieksai ir Kun. Naudžiūnui už atsilankymą ir malonius linkėjimus; Seselems Jėzaus Nukryžiuotojo už sveikinimus ir dovanėles. Taipgi širdingai dėkojame už dovanas: Pociams, Ratlaimams, Survilams, Skiriam, Razulevičiams, McColgan, Mulhern, Kačkauskams, Šimkams, Baranauskams, Nemeikštiečiai, Kontrimienei ir mūsų vaikams, Albinui, Valerijai, ir Antanui. Širdingiausiai dėkojame visiems, kurie dalyvavo ir prisidėjo prie rengimo to šaunaus banketo pagerbti mus mūsų vedybinio gyvenimo sukafties progą. Taipgi širdingas ačiū sūnui Albinui ir dukrelei Valerijai už gražias dainas.

Pranas ir Magdalena Jankauskai.

NAUJAI ATVYKSTA

Staška, Liucija, Algirdas, Danguolė, Saulutė ir Worcester. Tumošaitis, Reinhardas, Agota ir Providence, R. I. Umulis, Romualdas ir Detroit. Valiukėnas, Bronius ir Detroit. Žilinskas, Teofilis, Irena, Jonas ir Brooklyn. Zmuidzinas, Stasys ir Niagara Falls, N. Y. 1950 m. lapkričio 27 d. laivu „General Taylor“ ir New Orleansą: Baltrukonis, Jurgis, Eva, Jonas ir Woodleaf, Cal. Metaitė, Zenė. Bartolinskas, Otto, Ona, A.

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrūtę arba telefonuokite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC.

Pirminė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298. Vice-Pirminė — E. Galitienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čiulenė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-8-0948. Iždininkė — Ona Šiauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvarkdarė — M. Matejoškie, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 vakar. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

dolfas, i Brenham, Tex.

Valentin, Gerda.

Budreika, Bronė ir Chicago. Endrijonas, Viktoras, Salomeja, Audris, Gintaras V. i Chicago.

Gausas, Kazimiera, Jonas i Chicago.

Ivinskis, Petras i Cicero.

Jankus, Martynas i Chicago.

Keturakas, Olimpija, Lilija i Omaha.

Kriaučiūnas, Jonas, Stasė, Jonas, Nijolė i E. Chicago.

Kursienė, Marijona i Chicago.

Lietuvininkas, Jonas, Ona, Gediminas, Juozas, Irena, Janina, Albina, Vytautas i Chicago.

PARSIDUODA 3 šeimų namas po 3-4 kambarius. Vienas flatas tuščias. Kaina labai prieinama. Dėlei informacijų kreipkitės pas V. Balukonį, 260 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. (27-1-3)

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos skanis, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmą kartą saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centralinės Amerikos, Mexico, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžiasi. Įmerk Trejanką į ruginę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pokelį. Prisiūnčiam į jū-sų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway South Boston 27, Mass.

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka. Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbsime gerai ir pigiai. South Boston, Mass. 396 W. Broadway, Lietuvius Charles J. Kay, sav.

TURTINGAI SEIMAI prie 3-jų vaikų reikalinga šiek tiek mokanti anglų kalbos mergina 25-40 metų amž. Salygos: 20-25 dol. savaitė, būtina maistas ir viena diena savaitėje laisva. Dėl smulkesnių sąlygų teirautis: 15 Faunce Rd., Mattapan, J. Steponavičiū. (Galima rašyti atviruka.) (4-3)

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 Oriole Street,
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA — 7-1233-W

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuvius Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykal
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykal
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

Funeral Home
741 No. Main St.
Brookton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykal
Tel. Brookton 8-1580

WAITKUS

Funeral Home
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
(Notary Public)

Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška koplyčia šermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434.

WAITT

FUNERAL HOME
30 Emerson Ave.
Brookton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waittekūnas)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

ZALETSKAS

Funeral Home
564 East Broadway
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Saraše pažymėtos knygos labai atpigintos

METRASTIS, išleistas Tėvų Pranciškonų Šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualesnius lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00

KUR BAKČE SAMANOTA, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys: 288 psl. Išeido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00

NEMUNO ILGESYS, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išeido TT. Pranciškonai. Kaina \$0.50c

POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. Išeido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00

KVIESLYS I LAISVĘ, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00

VYTIS IR ERELIS, Jonas Kmitas. Apysaka. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00

VAI LEKITE DAINOS, Paruošė Kun. J. Dabrila. Išeido Kun. P. Juras. Idėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina \$1.50

ANGLISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS, Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00

NAUJAS TESTAMENTAS, Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išeido Kun. Pr. Juras. Kaina \$2.00

Audeklo apdarais \$3.00

SVENTŲJŲ GYVENIMAI, Išeido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, ištiseta kietais viršelais. 936 psl. Kaina \$2.00

KRISTAUS SEKIMAS, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanauskaitė. Išeido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina \$2.00

SV. PRANCIŠKUS ASYZIETIS, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išeido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su Sv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina \$0.50c

SV. PRANCIŠKAUS PĖDOMIS, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. \$0.50c

SV. ANTONO PADUVIECIO GYVENIMAS, Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. \$1.00

PRIE VILTIES KRYŽIAUS, Kun. Dr. J. Prunskis. Išeido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00

LEKIOS IR EVANGELIJOS, Išeido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmadienii ir šventadieniui. Kietais viršelais. Kaina \$2.50

DIDYSIS RAMYBES ŠALTINIS, Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00

RAMYBES ŠALTINIS, Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogiai, puošniais viršelais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina \$3.00

ATLAIDŲ ŠALTINIS, Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina \$3.75

PRANASYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina \$1.00

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU, Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 25c.

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Kalėdinis "Darbininko" numeris

bus išleistas dvigubas gruodžio mėn. 19 d. (antradienį) kad visus skaitytojus galėtų dar prieš šventes pasiekti. Straipsnius ir skelbimus šią numerį prašoma prisiųsti ne vėliau gruodžio mėn. 14 d. Prieš pačias Kalėdas (penktadienį, gruodžio 22 d.) išeis dar vienas, bet paprastas eilinis numeris.

Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.,

mielai sutiko globoti Brocktono rėmėjų koncertą, rengiamą iškilmingai užbaigti Jėzaus Nukryžiuotojo seserų 25 metų jubiliejų. Koncertas įvyks 1951 m. sausio mėn. 14 d. 3 val. p.p. Brocktono High School auditorijoje. Koncerto programą atliks operos solistai — Izabelė Motiekaitienė iš Chicago ir St. Liepas iš Bostono. Akompanuos kompoz. Jer. Kačinskas. Dalyvaus taip pat ir jo diriguojamas Šv. Petro parapijos So. Bostone choras. Visi tą dieną rezervuokime meno šventei. Jau sutiko koncerte būti visa eilė įžymių asmenų — lietuvių ir kitataučių.

Ragino melstis

Vietiniai kunigai ragino southbostoniečius melstis šiais ypaci kritiškais laikais Šv. Pamelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės ir Advento pradžioje.

Šį penktadienį dėl Marijos šventės pasninko nebus. Šv. Mišios, Šv. Petro parapijos bažnyčioje tą dieną bus laikomos šiomis valandomis: 5, 6, 7, 8, 9 ir 10; salėje — 6 ir 7.30. Vakare, 7.30 val. šv. Valandoje dalyvaus ateitininkai.

Ketvirtadienį,

prieš P. Marijos Nek. Prasidėjimo šventę bus klausomos išpažintys: rytą laike mišių, po pietų ir vakare. 3 v. p.p. įvyks Marijos vaikelų naujų narių priėmimo pamaldos. 7.30 v.v. — moterų ir merginų socialinės bendros pamaldos ir naujų narių priėmimas.

Buvo pakrikštyta

gruodžio 3 d. Valerija Marjona, duktė Algirdo ir Birutės (Čepaitytės) ir Sinkevičių, ir Jokubas Povilas, sūnus Prano ir Adelės (Natkutės) Smity.

J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing

prašo šeimas, kurių vaikai yra Korėjos fronte pranešti savo vaikų vardus ir ten adresus, nes jis nori juos asmeniškai pasveikinti šv. Kalėdų proga.

Bostono kultūrininkai juda

Rašytojai — B. Brazdžionis, H. Kačinskas ir A. Gustaitis — pereitą savaitę grįžo iš Chicago, kur dalyvavo literatūros vakare. Vakaras turėjo didelį pasisekimą. Publikos buvo prisirinkę arti 2000.

Gruodžio 2 d. įvyko mėnesinė rašytojų klubo sueiga. Iš Thompson buvo atvykę rašytojai St. Būdavas ir J. Aistis. Sueigos metu buvo gyvos diskusijos kultūriniais klausimais.

Solistas St. Liepas ir komp. Jer. Kačinskas gruodžio mėn. 2 d. koncertavo Nashua, N. H. Koncertas buvo surengtas BALFo naudai. Gruodžio mėn. 10 d. solistas St. Liepas vyks į Waterbury dainuoti religiniame koncerte. Koncertą rengia vietos ateitininkai.

Paulius Jurkus

neseniai atvykęs iš Vokietijos, pakviestas "Darbininko" bendradarbiu ir nuo praėjusio numerio yra jau parašęs keletą straipsnių bei reportažų. Toliau bus spausdinama ir jo naujausios kūrybos. Jis yra vienas iš jaunesnės kartos lietuvių rašytojų, gyvai reiškęs dar Lietuvoje ir paskui Vokietijoje. Dirbęs yra taip pat prie įvairių laikraščių ir "Aidų" žurnalo, kuriam ir šiuo metu apsiėmė daugiau padėti.

BALF'o 17-tas skyrius

rengia kortų ir pupų lošimą šeštadienį, gruodžio 9-tą dieną, 7.30 val. vakare, parapijos E 7th Street svetainėje. Komitetas kviečia visus dalyvauti. Bus gražių dovanų. Pelnas skiriamas šalpos reikalingams.

Tremtinių dėmesiai

Ateina metas užpildyti anketas DP Commission Washington. Anketoje gaunamos Immigration Centre, 73 Tremont St., Boston. Anketas reikia išsiųsti iki 1951 m. sausio mėn. 1 d.

Mirė John Donavan

Lapkričio 26 d., pirmadienį, mirė vienas iš "Boston Globe" redaktorių, John Donovan, kuris apie 50 metų yra rašęs tam, laikraščiai įžanginius straipsnius.

Visi svetimšaliai,

negavę dar JAV pilietybės, bet įsileisti pastoviai įsikurti yra paraginti užsiregistruoti. Tas liečia taip pat ir tremtinius (DP). Tai yra ne premstinė registracija, o visai nauja pagal išleistą neseniai įstatymą (Internal Security Act 1950). Registracija nelinečia tik tokių asmenų, kurie į JAV įsileisti ribotam laikui (su specialiais pasais). Anketas (Form I-53) registracijai bus galima gauti paštuose nuo 1951 m. sausio mėn. 1 d. arba Immigration Service, 73 Tremont St., Boston. Užsiregistruoti reikės tarp 1951 m. sausio 1 ir 10 d. Kas šios prievolės neatliks, gali sulaukti sunkių pasekmių — net grąžinimo į kilimo kraštus.

Ši registracija buvo vedama ir praėjusio karo metu. Registruotis reikės kas met tuo pačiu laiku, kol bus registracija vėl atšaukta.

Mirė Ursulė Gudaitienė

Gruodžio 1 d., mirė, miesto ligoninėje, ilgai sirgusi Ursulė Gudaitienė, 72 metų. Ji yra kilusi iš Merkinės. Amerikoje pragyveno apie 50 metų. Paliko brolių. Buvo pašarvota pas laidotuvių direktorių D. A. Zaletską 546 Broadway. Gruodžio 4 d., buvo palaidota iš šv. Petro lietuvių parapijos, šv. Mykolo kapuose.

Dorchesterio piliečių klubas

šaukia susirinkimą klubo patalpose š. m. gruodžio mėn. 8 d., penktadienį, 8 val. vak. Visus kviečiame gausiai dalyvauti, nes bus renkama nauja valdyba 1951 metams.

Valdyba.

KESTUTENAMS VIENERI METAI

Lapkričio 19 d. sukako vieneri metai nuo 52-sios DLK Kestutė draugovės įsikūrimo So. Bostone. Draugovei pradžią davė "vilkių" skiltis, kurią subūrė vyr. sknt. dr. V. Čepas. Šiuo metu draugovėje veikia trys skiltys. Per tuos metus skiltys turėjo 78 sueigas ir 6 iškylas į gamtą. Be to, draugovė turėjo 13 bendrų sueigų, 2 stovyklas ir 2 iškylas. Septyni kėstutėnai šią vasarą dalyvavo pasaulinio mąsto amerikiečių skautų Jamboree Valley Forge, Pa. 40-jų BSA skautų įvykių proga kėstutėnai sulaukė (vasario 12 d.) įspūdingose skautų pamaldose Bostono Katedroje. Taip pat gražiai pasirodė skautų parade Lexingtone, balandžio 22 d. BALFo piknike, Brocktone turėjo laužą.

Draugovės draugininkas yra vyresn. skiltn. Algis Banevičius. Draugovę globoja ir instruktuoja religiniais klausimais Bostone lietuvių skautų dvasios vadas kun. J. Klimas, o praktiniais skautavimo klausimais instruktuoja sknt. M. Jurksas.

Skautai, kurie neseniai atvyko iš Vokietijos Bostonan ir dar neturi ryšių su kėstutėnais, kviečiami šį penktadienį, gruodžio 1 d., 6-8 val. vak. ateiti į būklą draugovės sueigon. Skautų būklas yra Stp. Dariaus posto name

Nebegaliu būti be "Darbininko"

Skaitytojo Žodis

Tėvai Pranciškonai, perėmę leisti "Darbininką", reikia manyti tars ir savo žodį, kuria kryptimi jis bus toliau vedamas. Kol tokio žodžio jie dar netarė, noriu pareikšti skaitytojo nuomonę, būtent, ką jis tikėtis išgirsti, ko laukia? Gal ir kiti "Darbininko" skaitytojai galėtų nurodyti, ko jie pageidautų?

Gera informacija

Pirmiausia tenka pasidžiaugti, kad "Darbininkas" labai gražiai pagerėjo, ypač paskutiniiais mėnesiais, ir savo išvaizda, ir straipsniais, ir žinių naujumu. Antai kartą sutiko mane vienas Joe ir sako: "Nusiperku "Darbininką" 4 val. p.p. ir skaitau naujausias radijo praneštas žinias. Nusiperku 6 val. p.p. "Boston Record" ir randu tas pačias žinias. Taigi dviems valandoms anksčiau sužinau visa, kas naujo, ir tai lietuviškoje spaudoje. Gražu, sveikiau".

Daugiau apie darbininkus

Kartą teko išsikalbėti su vienu airių kunigu. Surašinėdamas parapirječius jis jį kėlė buvo aplankęs vieną lietuvių šeimą, kuri nebeužgina ir bažnyčią.

— Jūs lietuvių? — užklauses jis tos šeimos. — Jūs pirmą sakysdavote, kad nesuprantate anglų kalbos, dėl to nelankot bažnyčios. Dabar turite lietuvių kunigą, bet vistiek neužinate pasimelsti...

Pasiteisindamas pilietis P. tam airių kunigui atsakė:

— Katalikų Bažnyčia nesi-rūpina darbo žmonių reikais...

Vargšas jis manė ir tebe-mano, kad tik socialistai ar komunistai gina darbininkų reikalus. Jis niekada, turbūt, negirdėjo, kad Lietuvoje (1920 - 26) kunigas M. Krupavičius, atseit krikščionis demokratas, pravedė žemės o gal ir visam pasauliui pakeitimą, ir tai visai Europai, vyzdgingiausiui būdu. Anas pilietis P., matyti, negirdėjo apie pop. Pijaus XI encikliką "Quadragesimo Anno", o ypač apie pop. Leono XIII "Rerum Novarum". Leonas XIII dėl to vadinamas "darbininkų popiežium". Jo raštais pasiremiami daug pasaulinių valdovų po ilgo blaškymosi, pradėjo kitaip tvarkyti valstybės reikalus.

Nežinojo anas lietuvis nieko nei apie prancūzų vienuolę Oną - Mariją Javoukey, kuri ankščiau negu prezidentas Abraomas Lincolnas išlaisvino prancūzų kolonijose vergus (1848). Nežinojo ne to, ką nuveikė Vokietijoje Katalikų Centro partija su Windhorstu, nei ką gero padarė Prancūzijoje pragarsėjęs advokatas Fridrikas Ozanam ar šventasis Vincentas. Jis nieko negirdėjo nei apie Servitų ordiną, nei daug daug kitų dalykų.

Vadinasi, nepakanka tik kritikuoti liberalizmą, kapitalizmą ar komunizmą, o reikia pozityviai nurodyti, ką krikščionys yra gero darbininkams padarę ir kokia yra jų socialinė programa. Reikia daugiau rašyti ir iš darbininkų gyvenimo. Jei jau "Darbininkas", tai ir apie darbininkus...

("C" str. So. Boston) 3-čiam aukšte. Taip pat galima užsiregistruoti paštu pas draugininką adresu: A. Banevičius, 236 Bolton St., Boston 27, Mass. G. J.

Atvirai išsiaiškinti

Manau taip pat yra atėjęs laikas tartis su kitais lietuviškais laikraščiais, kad jie duotų savo skiltyje vietas (tuo pačiu atsilyginant ir jiems) išsiaiškinti skirtumus nuoširdžiai ir atvirai, be sarkazmų ir kabinėjimosi. Ar nebūtų galima tuo būdu sustiprinti vieningą Tėvynės frontą ir daugiau padėti žmogui - darbininkui, ginant Dievo vardą, Didįjį Darbininką, Amžinąjį Gėrį, Teisingąjį Atlygintoją... Pavyzdžiui, Olandijoje panašiai buvo bendradarbiauta ir daug išsiaiškinta, daug susitarta, daug atsietaka.

Reikia pagaliau mėginti pralaužti tą "geležinę uždangą", susidariusią čia Amerikoje, kur dažniausia skaitoma tik "savo spauda" ir tik "savo žmonių klasės". Juk ir pas "mus" pasitaiko blogumo, o vėl kiek rasime gerų žmonių "anoje pusėje". Tik jie ne visą žino, daug ko negirdėjo ir negirdi.

Atsilausti pačių skaitytojų

Ar nevertėtų dar atspausdinti anketas ir išsiuntinėti skaitytojams, kad jie pasisakytų, ar senai skaito "Darbininką", ar patinka forma, šriftas, paveikslai, skelbimai; kokie straipsniai ir kurių autorių patinka ar nepatinka ir kokių pageidautų (mokslo popularizacijos, patriotinių, religinių, socialinių klausimais, kelionės aprašymų ir p.); kas galėtų lietuviškai prisidėti raštais, prenumeratos rinkimu, aukomis...

Manau, po to atsirastų daugiau bendradarbių, būtų laikraštis įdomesnis ir dar gyvesnis. Dar labiau pakiltų prenumerata. Juk Lietuvoje "Mūsų Rytąjus", o vėliau ir "Mūsų Laikraštis" buvo pasiekę 100,000 ir daugiau. Mat jie buvo gražios išvaizdos, gerai informuoti, prieinamai rašomi, nebrangūs.

Taigi, linkėčiau Tėvams Pranciškonams, pasipuošusiems daktaratais, padaryti "Darbininką" savo širdies reikalu. Skatinčiau ir skaitytojus bei bendradarbius į bendrą talką: kas gali rašyti — terašai, kas gali platinti — teplatina, kas gali pinigais paremti — teparemia.

Savo laiku prof. K. Pakštas yra pasakęs, kad jis nebėgali būti be "Draugo". Sukruskime, kad mes visi galėtume pasakyti: "nebegaliu būti be "Darbininko". Mik.

Ateitis Nr. 7

Išėjo iš spaudos "Ateities" 7 Nr. Turinyje randame įdomius V. Pikturnos, Pr. Naujokaičio, St. Barzduko straipsnius aktualiais gyvenimo klausimais. Prof. Kolupaila rašo apie susimąčiusį Nevėžį, J. Norkaitis duoda plačią informaciją apie Pax Romana Kongresą Amsterdamo. Literatūrinėje dalyje randame Rabindranath Tagorės naujai išverstą dalyką, O Audronės, P. Stelingio, L. Žitkaus, A. Baužinskaitės eilėraščius. Platus pranešimas apie Amerikos Ateitininkų suvažiavimą Pittsburgo. L. Dambriūnas iškelia naujus sumanymus gimtosios kalbos skyriuje. Mergaičių skyriuje rašo Dr. Karvelienė apie moterų sąjūdžio kongresą. Platus jaunųjų kūrybos skyrius, kur randame įdomų A. Barzduko moksleivių at-kų

Dabarties Pastabos

Jų dievas pilvas

● Šie žodžiai, parašyti maždaug prieš 2000 metų, buvo taikyti tiems, kurie "trokšta vien žemiškų dalykų", kaip yra pastebėjęs šv. Povilas, lankydamas Mažąją Aziją ir Graikiją. Iš tų kraštų, kaip žinoma, kultūra prasiskleidė į visą Europą, o iš jos ir į visą pasaulį. Šv. Povilas gerai matė dvejopą tos mūsų kultūros linkmę ir dvejopos jos skleidėjos: pilvūzus ir dvasios žmones. Jų pakankamai buvo anuomet, netrūko per 2000 metų ir nestigs iki amžių pabaigos. Vieni galvojo ir galvos, kad viskas priklauso nuo pilvo, o kiti tikėjo ir tikės, kad vien su dideliu pilvu kuno nenuvers.

● Vienas iš pačių stambiausių pilvūzų, koki istorija ligi šiol žino, buvo ne kas kitas, o Karolis Marksas. Visi materialistai, buvę prieš jį, stipriai į žemę kabinosi, bet tikrai rankomis, o marksistai prisiplojo visu pilvu. Mat pagrindinė Markso pažiūra, kuria dabar remiasi komunizmas, yra ta, kad visa žmogaus kultūra tiesiasi ant grynai ekonominio pagrindo. Jei kur klėsti medžiaginę gerovę, rūksta fabriky kamina, garuoja riebi sriuba ant stalo, tai tenai suklesti ir menas, ir literatūra, ir muzika — žodžiu, visokeriopa vadinama dvasinė kultūra. Dvasia marksistams reikiama ne tai, ką dauguma žmonių supranta. Ji nieku jiems nesiskiria nuo medžiagos. Tai yra tik jos spinduliavimas, arba paprastai sakant — tik sočios sriubos kvapas, o ne kokia siela. Dėlto ir protas nesąs jokia sielos pajėga. Juk sriuba gamina kvapą, o ne kvapas sriubą.

● Pagal šį materialistinį tikėjimą, kai pilvas yra sotus ir pilnas kokio nors lakalo, tada ir protas veikia. Tarp pilvo ir proto yra tik tas skirtumas, kad pirmasis virškina, o antrasis dairosi, ką dar galėtų virškinti. Šiaip jie nieku nesiskiria — yra nudrėbti iš tos pačios medžiagos, kaip kokios mašinos ratukai iš plieno. Pilvas tikrai tuo pranašesnis, kad be jo nesisuka nei proto aparatas. Jis visiškai priklauso nuo juosmens: kaip ten žemiau diržo kas diktuoja, taip protas sukasi, gamina visokią mintis ir geidimus. Žmogus galų gale galvoja ir sprendžia ne kuo kitu, o sočiu ar alkanu pilvu. Proto žmogui neįdėsi, jei neturi nieko į save įdėjęs.

● Tačiau šitą absurda pastebėjo ir "Laisvės" marksistai. Pyktelėję, kad kažkas pareiškė, jog lietuvių tarpe "pažangioji grupė pranyks", karčiai atsakė: "Žmogus pranašauja pilvą" (N. 198). Rašęs tuos žodžius A. Bimba nepajuto, kad pats sau išmūšė iš po kojų marksistinę atramą. Jei žmogus negalvoja pilvu, tai jis ir nepriklauso tik nuo pilvo. Vien edalo jam neužtenka, kad galėtų kaip žmogus gyventi ir kurti. Jaučiasi turi nepalyginti didesnį pilvą, o drambliai kaip koki autobusą, bet nei vieni nei antri, kad ir labai būtų sotūs, nesukurtų nei vienos eilutės Stalino garbei. O jas kuria net užguiti ir nualkę Sovietijos vergai, nes jie yra žmonės, žmonės su dvasinia galia, ne pakabos kokiam išpuštam pilvui.

Žmogui, be abejo, reikia pavalgyti, kol po žeme vaikšto, bet ne viena tik duona žmogus remiasi. Yra šis tas daugiau, kas žmogų daro kūrėju ir tikrai pažangiu. Tokie žmonės nepranyks, o pilvūzai gali supliuksti. S.

stovyklos aprašymą, be to A. Tyliaus novelę ir B. Empakerytės kūrybą. Įdomūs sporto, apžvalginiai ir humoristiniai skyriai. Numeris gausiai iliustruotas, 24 psl.

"Ateitį" redaguoja K. Ambrozaitis ir A. Počius. Prenumerata metams 3 dol. Atskiras nr. — 30 ct. "Ateities" 417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

IŠLAISVINTOS LIETUVOS ŪKIS

Vykdomosios Tarybos sudarytoji Planavimo Komisija yra išleidusi Lietuvos Ūkio atkūrimo reikalu didelę 214 pusl. knygą "Išlaisvintos Lietuvos Ūkis" (Tomas I). Leidinyje rašo Lietuvos Ūkio įvairių sričių specialistai, iškeldami aktualiausias ūkio politikos problemas, su kuriomis teks susidurti išlaisvintą kraštą atstatant. Ten pat išspausdintos ir visų ūkio sričių planavimo programos.

Knyga aktuali kiekvienam, kuriam rūpi Lietuva, jos išlaisvinimas ir atkūrimas. Tai vienintelis šios rūšies leidinys. Kiekvienas lietuvis yra kviečiamas įsigyti šią knygą. Kaina tik \$1.50.

Knyga gaunama: USA Bostone: J. Dačinskas, 701 E. 5th St., So. Boston, Mass. New Yorke: J. Valaitis, 1132 Hal-sey St., Brooklyn, N. Y. Čikagoje: Prof. S. Dirmantas 5705 S. Richmond St., Chicago 29, Illi. Detroite: E. Arbačiauskas, 9342 Petoskey Ave., Detroit 4, Mich. Cleveland: "Dirva", 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Kanadoje: V. Skirgaila, 204 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.

KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS ir MERGAITEMS iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuviškoji "EGLUTĖ".

Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Prenumerata metams \$3.00. Pinigus už prenumeratą siųskite administratoriui. Rašyk: Mr. A. Feldzius, 32 Wilder Street, Brockton, Mass.

Gauo komunistų partizanus amerikiečių kariuomenės užnugaryje.